Ն. 2703 — 1894 ՄԱՅԻՍ 21 ՇՈՒՐԱԲԱԹ ԷՐԹԼՈՒ — 1311 ՉԻԼԴԱՏԻ 27 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՄԻՆԷ

20 ԲԱՐԵ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԹՎԱԿԱՆ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتياز: جيوكليان) ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 համար	6 համար	3 համար
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Շնի վէ Յինի սահիպէ ղ. 5
Կիւնիւ սահիպէ 11է 10ր. հա. » 3

Մէվատը նաֆիայա տարի պէնտէր մէճճանէն պապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտառէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպոլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 Ճիւլէյէկեան մախպասնտա տը։ Քեաֆիֆէի մէվատտ հաղրնտա գազէթանին սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մրսրտա իքի խսթինաճ մահքէմէլէրի թարաֆրնտան պիր տավա հաղրնտա եէքտիկէրինէ միւպային վէրիլէն գարարլարը մուայէնէ վէ թէպգիզ էյլէմէք իւզրէ, տիկէր պիր մահքէմէ թէսիսի խուսուսրնտա Մրսրը Խրտիվկէթի ատլէյէ նէզարէթինէ իճրան միւզաքէրաթ օլունմագտա տը։

Պու պապատ թէչքիլ օլընաճագ գօմիսիօն՝ ատլէյէ նազրրրյա միւսթէչարը վէ հուդուգ միւչալիրի իլէ միւտտաթի ուսումի, վէ Խրտիվ հաղրէթէրի թարաֆրնտան թային գլընաճագ պիր ազատան միւրէթթէպ օլաճագ իմիշ։

Բէթէրսպուրկտա պուլընան Սրպիա սէֆիրի Մ. Վասիլիէվիչ՝ պիր Ռուս մուհարրիրի իլէ միւլագաթ իթտիկի սրրատա՝ գրալ Ալէքսանտր հաղրէթլէրինին ազլ պալիլ օլմասը միւնասէպէթիյլէ իճրա օլընաճագ չէնկիլէրատէն սօնրա, կանի օգուստոս այընտա բէտերի գրալ Միլանըն Սրպիատան ազիմէթ իտէճէկինի սէոյլէմիշ տիր։

Եունանըն էճնէպի տաթիլէրի վէքիլէրինին իշպու մայիսին 25ինճի կիւնիւ Աթինատա ազտը իթթիմա իտէճէքլէրինի մահալլի Ռում կազէթալարը եազըյորլար։

Աթինատա էօքսիւզ չօճուպլար իչուն պիր իսլահխանէ թէէսիսի մազսատիյէ իսքէնտէրիյէ թիւճճարանընտան Մ. Ա. վէրօֆ թարաֆրնտան իանէթէն 350,000 ֆրգ. ինտա իտիլմիշ օլսուզընտան, մէզքիւր իսլահխանէնին՝ մայիսին 14իւնճի կիւնիւ վազը էասը ըէամ իճրա օլընմշ տը։

Եունան հարէքէթզէէկեանընա մուավէնէթ օլընմագ իւզրէ, Բէթէրսպուրկտա քեսին Ֆրանսըզ թէաթրոսընտա պիր օյուն թէրթիպ իտիլմիշ, վէ պունտան հասը օյան 2886 ռուբլի՝ իանէ գօմիթէի թարաֆրնտան Աթինայա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Սէվասթօրօլ չէհրինտէ տախի աչըլան տիկէր պիր իանէ տէֆթէրլինտէն 2684 ֆրգ. թօրլանմըշ, վէ պու պապատ գօնսոլոս թարաֆրնտան Եունան խարճիյէ նէզարէթինէ իրսալ գըլընմշ տը։

Զէյզէյէանէն խարսալ օյան քիլիսէյէրին թամիր ու ինչասը հաղրնտա իգթիզա իտէճէք մէսարիֆին քէշֆ ու թալինի խուսուսը՝ Ռուսիա ռուհանի մէճլիսի թարաֆրնտան Եունան զէյզէյէ միւսապիրնի գօմիսիօնը մախսուսրնա թավսիյէ իտիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հաղրէթը Շեհրիյարի՝ Սելամլըգ ալայընը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույուրմշլար տը։

Բէսմի մեգքիւրը սէյր ու թէմաշա իթմէք իւզրէ, Ցերսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի վէ մատամասը վէ մախտումը վէ ամթաչէ միլիթէրի, Ռուսիա սէֆիրի վէ պաշ թէրճէմանը վէ մայէթի վաքօրը զապթանը, Իրան սէֆիրի վէ միսսթէշարը, Շուէտ Նօրվէկիա սէֆիրի վէ մատամասը, Սրպիա սէֆիրի պաշ թէրճէմանը վէ պաշ քեաթիպլիյէ իքինճի քեաթիպլի, Ամէրիգա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը վէ պաշ թէրճէմանը վէ գօնսոլոսը, Ալէմանիա սէֆարէթի վաքօրը զապթանը, Ֆենէրլեր իտարէսի միւտիրի Մ. Պոտուի, Բէյի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆարնէթթի, Սելանիք-Ցեատեազաճ շրմէնարֆէր սահիպը իմիթլյազը Մ. Բընէ Պոտուի, Լէոնարդ կազէթասը մուհարրիրի Մ. Բոնէրաքէր, Ցուլյունը Ումումիյէ Մէճլիսը իտարէսի ազասընտան Մ. Պէրժէ վէ բէֆիգի, Դրուբ ֆապրիգասը տիրէքթօրը Մ. Միւնհաուզէն վէ սաիր սէֆարէթ մէմուրլարը վէ թավսիյէ իլէ կէլէն սաիր միւթէպէր սէյյահլար տարէրի մախսուսէտէ հազրը պուլընմշլար տը։

—Թիւրքիա օրմանլարընը իյլէթմէք իւզրէ թէչէքքիւլ իտեճէք անօնիմ գումբանեալարը՝ օրմանլարտան քէրէսթէ քեսմէյի գարարլաչտրրտրգճա, Պապը Ալիտէն իսթիյդան օլընմասը խուսուսը՝ Օրման վէ Մեատին նէզարէթինճէ գարարլաչտրրբրլարագ քէյֆիյէթի մագամը Սատարէթէ իչար օլընտրզընտան, պու քէրրէ իյմապը Շուրաի Տեվլէթճէ միւգաքէրէ օլընարագ օլ պապատ թանգիմ օլընան մագպաթանընն իգթիզասը իյֆա օլընմշ տը։

—Տախիլիյէ նէզարէթի մուհասէպէ գալէմի խիւլաֆասընտան Հաճի Բեամիլ վէ Խարճիյէ նէզարէթի ումուրը չէհպէնտէրի իտարէսի գալէմի խիւլաֆասընտան Հաճի Մէհմէտ էմին էֆ.լերին՝ եազզպ թագտիմ իթտիքլերի եազըլար մագամը Սատարէթտէն խաքիբաի Շահանէյէ արզ ու թագտիմ օլընմաղլա, էֆէնտիի մումամիլյհիմանընն եազըլարընն նէֆիսիկի պիթթագտիր՝ պա իրատէի Սէնիյէ Տիվանը Հիւմայուն միւհիմմէ գալէմինէ նագլը մէմուրիյէթ իթմիշլեր տիր։

—Պատէմա ճէօմաթը զայրը միւսիմէ իդտիվարլարընը ագտ իտէն բուհանի բէիսլեր թարաֆրնտան՝ քէյֆիյէթի նուֆուս իտարէսինէ իսպար իլէ գայտ իտիլմէսինէ՝ Շուրաի Տեվլէթ Թանզիմաթ տաբրէսինճէ գարարկիր օլտրը թահգիգ օլընմշ տը։ (Սոպահ)

—Սինոպ օրմանլարընճա վուգու պուլան պազը սուի իսթիմալաթըն թէտգիգիյլէ մուճիպը մէսուլիյէթ պիր հալի կէօրիւնէն մէմուրլարը իչտէն էլ չէքտիրիլմէսի խուսուսընն Օրման վէ Մեատին նէզարէթինէ էմր ու իշարը՝ պու քէրրէ Շուրաի Տեվլէթ տախիլիյէ տաբրէսինճէ գարարկիր օլարագ, մազպաթասը թանզիմ գըլընմշ տը։

—Հառաի Հիւմայունարընը միւքէմմէլիյէթինի արթըրմագ իչուն մէղքիւր հառալար նազրը սաատ. Մուզաֆֆէր բաչա հաղրէթլէրի մարիֆէթիյլէ Սուրիատան ալէա ճինս պիր գաչ քէօհլան միւպայէասը խուսուսընա պիլիսթիյդան իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Տերսաատէթ վէ եախօտ ճիվարընտա միւնասիպ պիր մահալտէ չինի իսմալի իչուն պիր ֆապրիգա թէէսիսի հագգընտա Եանգօ Եանիտէս պէյէ իմթիյազ իթթա գըլընընը մալում տիր։

—Շամ իլէ Պիրէճիք արասընտա թէմտիա օլընաճագ չըմէնտֆէր խաթթընն կէչեճկի մահալլերի քէշֆ իլէ լազմ կէլէն խարիթասը թանզիմ իթմէք իւզրէ, Հալէպ վալիսի տէվլ. Օսման բաշա հազրէթլէրինին մախտումը էրքանը հարպկիյէ գօլաղարընտան Զէյա պէյին մէմուր գըլընմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույուրըլմաղա, մումայիլէյհ՝ չիրքէթ միհէնտիսլերիյէ պէրապէր Հալէպատէն հարէքէթէ Պիրէճիկ գատտար օյան մահալլերի քէշֆ, վէ պատէհու Շամա ազիմէթ էյլէմիշտիր։

—Մաթպաահ Ամիրէ իտարէսի հիսապաթընընն թէտգիգինէ Մէարիֆ նէզարէթինճէ լիւզում կէօսթէրիլմէսինէ մէպնի, քէյֆիյէթ՝ Շուրաի Տեվլէթճէ միւգաքէրէ օլընըպ, օլ պապատ պիր գօմիսիօն թէչքիլի թահրը գարարա պլընմշ տը։

— Սիվաս վիլայէթինտէ քեսին Պողազ իչինին Անատօլու սահիլինտէ պուլընան արազինին գըյմէթի պիլինիսպէ ուճուզ օլուպ, լեվազիմաթըն նագլինճէ վէ ֆապրիգա մամուլաթընընն սեվգ ու իրսալինճէ տախի բէք չօղ սուհուլէթի օլտրզընտան, ֆապրիգանընն օրաատա թէէսիս օլընաճագը մէմուլ տը։

— Խարճիյէ նէզարէթի մէքթուպճրը աթուֆ. Միհնիր պէյ հաղրէթլէրինէ՝ սրարմաչէթի մամուլիմալի զըմընտա Տերսաատէթտէ պիր ֆապրիգա թէէսիսի իչուն իմթիյազ էհտան պույրըլտրզընտան, միրը միչարէլէյհ՝ պու քէրրէ Ֆրանսանընն Լիոն չէհրինտէ սրարմաչէթի ֆապրիգալարը սահիպի պուլընան Մ. Կուրան մախտումը իլէ պիր սուրէթը իթիլաֆ ագտ իտէրէք, ֆապրիգանընն եագընտա բաչա Պաղչէտէ թէէսիսի մուգարրեր պուլընմշ, վէ պունըն իչիւն լազմ կէլէն ալէաթ ու էռէվլաթ Ֆրանսայա սրրարը իտիլմիշ տիր։

Մ. Կուրա իչի տերէօհտէ իթտիկինտէն, իշպու թէչէպպիւսի պաչա չըգարմագ իչիւն պիր սինտիգա թէչքիլ իթմիշ, վէ պու պապատ պազը մուամէլաթը էվվէլիյէնին իյֆաը իչիւն պու սրրատա Տերսաատէմտէ պուլընմագտա իմիշ։

—Օրտուի Հիւմայունլար իլէ գըշլարտա պուլունան ասքէրի խաթթախանէլէրէ Պապը Սէրասքէրիտէն իրսալ օլունան էճզալար՝ չիմտիյէ գատար ումուրը սըհհիյէի ասքէրիյէ գօմիսիօնը ագասընտան թէչէքքիլ իտէն գօմիսիօն մարիֆէթիյլէ միւթէաահիտլերտէն անղ օլունարագ, նօմէրօյը սանարզլարա վագ իլէ գօմիսիօն թարաֆրնտան իմզալանմըշ օյան պիր թալիմաթնամէ իլէ եալը քէօշկիւնտէ քեսէն ումումի տեբօյա իրսալ իտիլմէքտէ իտի։

Պու քէրրէ իշպու ուսուլտէն սարքը նազար օյունարագ, պունտան սօնրա մէղքիւր էճզալար միւթէահհիւտ թարաֆրնտան թօքատան գօմիսիօնը մախսուսընա կէօնտէրիլիպ, Պապը Սէրասքէրիտէ թէտարիք իտիլէն տեբօտա հրգզ օլընաճագ տը։

Պիրինճի օրտուի Հիւմայուն սեր թապկա վէքիլի միրալայ Նամրգ պէյ՝ մէղքիւր իլաճլարը Տերսաատէթ ասքէրի խասթախանէլերիյէ վիլայէթը Շահանէ խասթախանէլերինէ թէվզի վէ իրսալինէ մէմուր իտիլմիշ տիր։ Իթթիխազ օլընան իշպու ուսուլ իլէ՝ էճնէպի տէվլէթլէրտէ օլտրզը կիպի Տերսաատէմտէ տախի պիր ասքէրի մերքեզ էճզախանէսի թէէսիս իտիլմիշ օլաճագ տը։

—Շամ իլէ Պիրէճիք արասընտա թէմտիա օլընաճագ չըմէնտֆէր խաթթընն կէչեճկի մահալլերի քէշֆ իլէ լազմ կէլէն խարիթասը թանզիմ իթմէք իւզրէ, Հալէպ վալիսի տէվլ. Օսման բաշա հազրէթլէրինին մախտումը էրքանը հարպկիյէ գօլաղարընտան Զէյա պէյին մէմուր գըլընմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմաղա, մումայիլէյհ՝ չիրքէթ միհէնտիսլերիյէ պէրապէր Հալէպատէն հարէքէթէ Պիրէճիկ գատտար օյան մահալլերի քէշֆ, վէ պատէհու Շամա ազիմէթ էյլէմիշտիր։

—Մաթպաահ Ամիրէ իտարէսի հիսապաթընընն թէտգիգինէ Մէարիֆ նէզարէթինճէ լիւզում կէօսթէրիլմէսինէ մէպնի, քէյֆիյէթ՝ Շուրաի Տեվլէթճէ միւգաքէրէ օլընըպ, օլ պապատ պիր գօմիսիօն թէչքիլի թահրը գարարա պլընմշ տը։

— Սիվաս վիլայէթինտէ քեսին Սիս Օրթա գարիյէսինտէ պուլընան սիմիլ գուրչուն մատէնի իմթիյազընընն՝ Յօնիսեան Գրիգոր էֆ.յէ իհալէսինէ՝ Շուրաի Տեվլէթ Թանզիմաթ տաբրէսինճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու միւսաֆիրէթէն Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինտէ պուլընան էրպապը գայէմտէն Մ. Բիէր Լօթի՝ էվվէլքի կիւն Մարսիլեայա կիթմիշ տիր։

—Նիգօլայէֆտէն պուգտայ եիւքիյլէ ճիպրալթարա կիթմէքտէ օլան Զ-ըս ճն նամ վաքօր՝ կէչէն սալը կէճէսի Պողճա ատասը գարշըսընա կատարա ատասընընն զարպ ճիհէթինտէ գարայա օթուրմըշ օլտրզընտան, եիւզտիրմէք իչիւն էլեեվմ եիւքի չըգարըլմագտա տը։

Մէգքիւր վաքօրըն Տերսաատէթտէ աճէնթէլէրի՝ կիլքրիսթ Վալքէր վէ գումբանեասը տը։

—Եվվէլքի կէճէ սաաթ 3 բատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Ամնալը Զէյմէ ճիվարընտա սաքին Եօրկի Թրանտաֆիլօ նամ քիմսէ՝ բէտերի իլէ միւնազաա իտէրէք, մէրգումը պուչագլա գօրընտան եարալայըպ ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, թէբէ Պաշը պաղչէսի գուրպինտէ տէրտէսթ օլունըպ, Գալաթա Սէրայընա կէօթիւրիմիշ տիր։

—Գարահիսար սանճաղընտա Ազիզիյէ գագասընընն Տէպպազլար գարիյէսինտէն Կիւքանօղլու Մուսթաֆանընն զէվճէսի Կիպպան նամ գատընընն ֆիւճճէթէն վէֆաթ էյլէտիկի խապէր վէրիլմէսի իւզէրինէ, տերհալ մէմուրիյնը լազմէ կէօնտէրիլէք, թահգիգաթը լազմէ իճրա իթտիրիլիքտէ, մէզպուրէնին քէնտի էճէլիյլէ վէֆաթ իթմէյիպ, մէրգում Մուսթաֆանընն տիկէր կէվճէսի էյֆի գատտն թարաֆրնտան զըսգանճլրգ էսէրի օլարագ, պաշընա պաղթա իլէ վուրըլարագ էսէրը ճէրհատէն վէֆաթ էյլէտիկի անլաշըլմըշ, վէ միւթէվէֆիյէնին պօղազընտա պէրէ էմարէէրի տախի կէօրիւնտիկինտէն, գաթիլէ գատտն հէման տերտէսթ իտիլէրէք, եվրագը թահգիգէյէսիյլէ պէրապէր ճիհէթը ատիլէյէ թէսլիմ գըլընմշ տը։

—Բուսիա իմբէրաթօրը թարաֆրնտան՝ Ազնօրօզտա քեսին Ռուս մանասթիրընա վագ իտիմէք իւզրէ իթթա օլընան չան տիւն Գարամանեան գումբանեասընն վաքօրըյա Ամնօրօզա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Պու չանընն սէսինի չըգարաճագ օյան թօգմագ 1000 քիլօ աղրրը-ընտա օլտրզը կկպի, իւճբէթը նագլէյէ օյմագ իւզրէ մէզքիւր գումբանեայա 110 լիրա վէրիլմիշ տիր։

—Մայիսին 16ենճը կիւնիւ Եուենան ատալարընտան պիրի արասընտա պանտէրասը մէճճուլ պիր վաքօր՝ բալամատ եիւքիյլէ իզմիրտէն Իթալիանը Մէսինա չէհրինէ ազիմէթ իտէն Ամֆիրիէ նամ եուենան եէլքէն կէմիսի իւզէրինէ տիւշիպ կէմի զարգ օյմշ իսէ տէ, վագթ ու զէմանը յտա սանատալ իլթիճա իսէն գարատան վէ թայֆասը գուրթուլմշ տը։

—կէչէն բէնճշենպիհ կիւնիւ պիր մուհաֆիր արապասընա չարբըլըպ զէտէլէնմիշ օյտրզընը տիւն եազտըզընմզ Մահմուտ պէյ մախպասը միւտիրի Իհսան պէյին մախտումը՝ արտրը ճէրիհատան միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Սեյանիք թրամվայ գումբանեասը տէբօսընտա ամէյլիք իտէն Սէյյիտ իլէ գումբանեա պայթարը իթթալիա թէպաասընտան Պաթիսթէ Պօրլէ, վէ սերմիճէթթիչի եունանը Ֆօսգօյօս պէյինտէ միւնազաա գուհուր իտէրէք, մէրգում Սէյյիտ՝ համբլ օյտրզը ըէվօրվերլէ Պաթիսթէ վէ Ֆօսգօյօսը ճէրհ վէ գաթլ էյլէյէրէք ֆիրար իթմիշտիր։

Իրմիրտէն ալաթիր մաթա 30 թարիխլէլ պէրվէճէը աթի նազըմը տը։

Կէչէն բազար սապահընը Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ՝ քէնտի խուսուսի քեաթիպի իլէ պիրլիքտէ վէ Բէյժի իտարէսինին պիր վաքօրը յա պուրայա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Եէվմը մէգքիւրտ Սըր Էտկարվինսընթ պուրատա պուլընան Օսմանլը Պանգասընընն Բարիզ շիւպէսի միւտիրի Մ. Պերժէ իլէ ուզուն պիր միւրագաթ իճրա իթտիքտէն սօնրա ագշամընը, հէր իքիսինին չերէքինէ օյարագ Օսմանլը Պանգասընընն Իզմիր շիւպէսի միւտիրի Մ. Վէպէր թարաֆրնտան պիր զիյաֆէթ քեշիտէ օլընմշ տը։

Էրզէրէսի սապահընը պէրապէրլէրինտէ Գասապա չըմէնտֆէրի միւտիրի Մ. Պէնս իլէ, Մ. Օպուանօ պուլընտրը հալտէ, խուսուսի պիր գաթարլա Ֆիլատէլֆի ճիհէթինէ տօղրու կիտէրէք ագշամ իւսթիւ ավտէթ իթմիշլեր տիր։

Մ. Պերժէ վէ Սըր Էտկար Վինսընթ՝ Տէտէ Ազաճա միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթի իթտիքլերինտէն, Մ. Պերժէ օրատան Բարիզէ, վէ Սըր Էտկար Վինսընթ Տերսաատէթէ ավտէթ իտէճէքլերտիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին եաղ, չէքեր, սրարմաչէթ վէ էմսալի լէվազիմաթը՝ չիմտիյէ գատար պուրաճա թէտարիք իտիլմէքտէ օլտրզը հալտէ, պու քէրրէ Հոգաբարձութիւն թարաֆրնտան վերիլէն պիր գարար մուճիպլինճէ, լեվազիմաթը մէզքիւրէ տահա էհվէն պիր ֆիյաթլա թէտարիք իտիլմէք իւզրէ պունտան պէօյլէ պիր զաթը համիյէթքեար մարիֆէթիյլէ ասըլ ֆապրիգալարընա սրբարըշ իտիլիպ կէթիրթտիրիլճէք, վէ էմսալ ու սապզը միսիլու կէօմրիւք բուսուսմընտան մուաֆ օլաճաղը կկպի, զաթը մումայիլյհ տախի՝ հիչ պիր քեար վէ գօմիսիօն այմագսըզն պիր խրտմէթը միւֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ պու իշի տերէօհտէ իտէճէք տիր։

Քեզալիք խասթախանէի մէղքիւր պիվայէկեանընընն չամաշրը վէ էլպիսէսի իչիւն լապրմ օլաճագ պէզ վէ գումաշլարը տախի տօղրուտան տօղրուլա էվլօրատան կէթիրթմէյէ Հոգաբարձութիւն թարաֆրնտան գարար վէրիլմիշ օյմաղլա, կէլէճէք գըշ մէվսիմինտէ էլպիսէ վէ չամաշըր իչիւն հէր նէ լազմ՝ օյաճագ իսէ, շիմտիտէն թային իտէրէք տէֆթերինի թանզիմ ու թէպզիզ իթմէսի՝ խնամակալուհի գատընար հէյէթը միհէթէրէմէսինէ թավսիյէ իտիլմիշ տիր։

Պունտան ագտէմ Տերսաատէթ թարիգիյլէ Ս. Երուսաղէմի գէյարէթէ կիթմիշ օյան Թիֆլիսին Ս. Ստեփաննոս քիլիսէսի սարկաւագուհիլէրինտէն Կոյս Հռիփսիմէ Թաքուհանց՝ կէչէն հաֆթա Գահիրէ վէ Իսքէնտէրիյէ շէհրլէրինէ օղրատրգտան սօնրա պու հաֆթա չարշէնպիհ կիւնիւ Տերսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ, վէ պուրատա միւպէխանէի Հիւմայուն իլէ արիկէր պազը շայանը թէմաշա մահալլերի կէզտիքտէն սօնրա, երթէսի բէնճշենպիհ կիւնի Գավգասիայա միւթէվէճճիհէն Տերսաատէթտէն հարաքէթ իթմիշտիր։

Կոյս Հռիփսիմէ Թայիրեանց Ս. Երուսաղէմտէ պուլընընը էսնատէ՝ Բաթրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սըրբազան հազրէթլէրէ՝ հրսսիյաթը տինտարանէսինէ միւքեաֆաթէն մումայիլէ Մայրապետ՝ Ս. Հռիփսիմէ Կոյսըն Մասունքընը հավի պիր Խաչ նիշան իհտա էյլէմիշտիր։

Մեծ. Խմբագրապետ Տէր,

Ազգային նշանաւոր եւ բազմամուտ Տաճկագէտ Մեծ. Ռէթէոս էֆ. Գրիգորեան որ ուսուցչական ասպարէզին մէջ իւր բազմամեայ պաշտօնավարութեամբ մեծապէս նպաստած է Օսմանեան լեզուի զարգացման յԱզգ. վարժարանս, այս անգամ ինքնայօժար յանձն առած է անձնուիրաբար դասախօսել Մայր վարժարանի մէջ։

Հոգաբարձութիւնս պարտք կը համարի յանուն Մայր վարժարանի ուսանողաց իւր խորին չնորհակալիքը յայտնել Ռէթէոս էֆ. Գրիգորեանի սոյն օրինակելի ազնուութեան համար։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ատենադպիր — Ատենապետ
ԼԵՒՈՆ Ե. ԲԱՆԷԼԵՆ — Ե. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
1894 մայիս 20

«ԾԱՂԿ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԸ

Ծ-պէկ շաբաթաթերթը՝ որ անցեալ շաբաթ օրէ ի վեր սկսած է կանոնաւորապէս հրատարակուիլ՝ Գայսէրեան Գրիգոր էֆ.ի «Ասրր» գրատունէն, հրապարակ հանեց իւր երկրորդ թիւն ալ ընտիր բովանդակութեամբ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Պերլին 31 մայիս

Բրուսիա Տիւլէթ մէճլիսինին տէվրէի էֆթիմիյէսինէ խիթամ վերիլմիշ տիր։

Վիէննա 1 յունիս

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆ՝ Մաճառ գապիթէթօսընընն իսթիֆասը գապուլ իթմիշ տիր։

Խրվաթիսթան վալիսի գօնթ տը Ռիւէն-Հէյտերվարի՝ եէնի գապինէթօնընն թէչքիլինէ մէմուր օլմուշ տը։

Բէչթա 1 յունիս

Վէքերլէ գապինէթօսը՝ եէնի հէյէթի վիւքէլանընն նասպընա տէկին իտարէի ումուրը մէսալիհ իտէճէք տիր։ Գօնթ տը Ռիւէն—Հէյտերվարի՝ բուլիթիգա էրպապայա միւլագաթ իթմէք իւզրէ Բէչթայա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Մ. Վէքերլէ ազշամ պուրայա միւվասէլէթ իտուպ, սթասիօնտա էհալի թարաֆրնտան քէմալը շէվգ իլէ իսթիգպալ օլունմշ տը։ Միւշարէյէյ՝ լիպէրալ (սէրպէսթ) գիւլպինտէ իրատը նումրգ իտերլ, իզտիհամը մէտէնի լայիհասընընն պիրա թէպէտտիւլ մէվզրի իճրայէ վազ իտիլէճէկինէ տաբր իմբէրաթօր թարաֆրնտան թէէմմնամ վերիլտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Պերլին 1 յունիս

Բէսմի կազէթատա աթիճէքի թէպլիզնամէ նէշր օլունմուշ տը։

«Իմբէրաթօրը էմրի իւզերինէ զիյրտէ իմզա սահիպլէրի՝ իմբէրաթօրը սաղ եանընընտա պիր վագթտան պէրու զուհուր իթմիշ օյան քիչիւք պիր ու

ԳՈՒՐՇՈՒՆ ԻՇԼԷՄԷՃԷՆ ԶԸՐԼ

Այէմանիատա գուրշուն իշլէմէյէն զըրհլար իւզերինէ թէճրիւպէլէրը ճճրա օյընտըզը մալիւմ տիր։

Հէր քէս եօյլէ զանն իտէր իտի քի, պու եէնի սըրը եալընըզ Այէմանիայա մախսուս տըր։

Աճայիպ պիր հալ վար տըր։

Պիր մահալտէ եէնի պիր իսթիրա զուհուրա կէլտի՞ մի, պաչգա թարաֆլարտա տախի էվվէլինտէն սէօզ պիրլիյի օլմուշ տըր կիպի, այնը վագթտա այնը իյճատ մէյտանա չըգըյօր։

Ամմա ազ չօգ պիրազ ֆարգը օլուր իմիշ։

Նէ՞ պէյիս վար։

Էսաս եէնէ պիր տիր։

Մէսէլա տիմանսըզ պարութ իշի տախի եօյլէ օլմատը՞ մը։

Շիմտի սօն իյճատ՝ նէվիճատ գուրշունլարա գարշը գօյան զըրհ իյճատը տըր։

Սօնրատան սօնրայա եօյլէ գուրշունլար իյճատ իտիրտի քի, պունլար ինսան վիւճուտինի տէյիլ տէմիր թախթալարը պիրէ տէյիպ կէչմէքտէ իտիրէր, վէ պու հայտէ արիւզէճ եալընըզ եօլոիւրիճի շէյլէր հիւքմինէ կէչիպ, արթզ մուհարէպէ իսթմէքլիյին միւմքինսիզլիք տէրէճէսինէ վարտըզընա հիւքմ օլընմագտա իտի։

Շեօյլէ քի, էվվէլքի մուհարէպէլէրտէ գուրշունլար հէմ օլ գատար ուզագ կիթմէմէքտէ, վէ հէմ տէ եօլէնէր նիսպէթինտէ եալընըզ եարլանմագլա գուրթուլունլար չօգ պուլընմագտա իքէն, չիմտիքի գուրշունլար պու թէսէլլիյէ տէ մէյտան պրագմայըպ, հէմ չօգ ուզագ կիթմէքտէ վէ հէմ տէ վուրուլունլարը եօլտուրիւպ իշլէրինի պիթիրմէքտէ տիր։

Իշթէ պու տըր սէնատթն թէրագգըսը։

Պու թէրագգը տա ճինսը ինսանը իհեա իտէճէք եէրտէ, մուղայիրի օլարագ անըն խարապլընը մուճիպ օլմագտա տըր։

Ֆագաթ իսթէր իհեա վէ իսթէր խարապ իտիճի հալի պուլունսըն, թէրագգը եէնէ թէրագգը տըր։

Վէ պու թէրագգը տըր քի, նիհայէթ օլ խարապ իտիճի վէ եօլտուրիճի եէնի գուրշունլարա գարշը, անլէրին հիւքմինի պաթթալ իտիճի զըրհը մէյտանա կէթիրմիշ տիր։

Վէ քի՞մ պիլիր քի իլէրուտէ պու նէվիճատ զըրհա տախի զալէպէ իտէճէք տիկէր պիր գուրշուն, վէ տա սօնրատան տա օ գուրշունա զալէպէ իտէճէք տահա սարը նէվտէ պիր զըրհ իյճատ օլընմայաճագ տըր։

Թէրագգը թէրագգը իւզերինէ։

Իշթէ պու տըր վագթըն մէհարէթի քի, սօնը կէլէճէկի եօգ տըր։

Զըրհը հարպ սէֆինէլէրի իյճատ օլընտըզընտա, տէնիզ մուհարէպէսի բէք կիւճլէյտի տէնտի։

Տահա պիրազ սօնրա՝ եա մուհարէպէսիզ եախօտ ճիւզի պիր մուհարէպէտէն սօնրա տիւշմէն սէֆինէլէրինի վուրուպ պաթըրմագ իւզրէ, պու զըրհը սէֆինէլէրին պաշթարաֆընտա վէ սուլրն ալթընտան մահմուզլար վաղ իտիլտիկինտէ, արթըզ տէնիզ մուհարէպէսի միւմքինսիզլիք օլաճագ տըր տէյու զանն օլունտու։

Պու զանն տա եանլըշ չըգտը։

Նի՞չիւն։

Զիւնքի զըրհը սէֆինէլէրի պաթըրմագ իւզրէ տէնիզ ալթը լաղըմլար վէ թօրբիրլէր իյճատը իւսթէ եէթիշմիշ իտի։

Օլ վագթ տախի մուղայիրի օլարագ տէնմէյէ պաչլատը քի, արթըզ զըրհը հարպ սէֆինէլէրինին իշի պիթմիշ իտի։

Պուլյուրուն տա պու իշին ալթընտան չըգըն պագալըմ։

Ֆագաթ տէնիզ մուհարէպէսի սէնատթը պիր քէրէտ պաշընը ալըպ կիթմիշ օլմազլա, իյճատ՝ իյճատ արգասընտան կէչէճէք իտի։

Զըրհը հարպ սէֆինէճիլէրի պուենա գարչըլըգ տա պիր շէյ իյճատ իթտիլէր։

Օնըն արգասընտան սըրա թօրբիրիլէրէ կէյտի քի, օնլար տախի զայէթլէ սէրի իւլ հարեքէ թօրբիտօ սանտալլարը, վէ պատէհու թօրբիտօ վաբօրլարը իյճատ իտուպ, պունլար կէճէ գարանլըզընտա պէլիսիզճէ պիրտէն պիրէ զըրհը սէֆինէլէրին տիպինէ ոօգուլաճագլար վէ անլէրի պէրհավա իտէճէքլէր իտի։

Էյ արթզ պու տէֆա սահիհէն զըրհը սէֆինէլէրին իշի պիթտի տէնտի։

Ֆագաթ տիկէր թարաֆ տախի պօչտա տուրմատըզընտան, տէմիր աղլարը իյճատ իթտի քի, պունլար հարպ սէֆինէլէրինին էթրաֆլարը-նա չէքիլիպ, սէսսիզճէ կէլէն թօրբիտօ սանտալլարը վէ վաբօրլարը՝ զաթէն կէմիյէ տէ եանաչամայաճագլար իտի։

Պունլար կիպի տահա պիր թաղըմ գարշըլըգլը իյճատլար, արգա արգայա զուհուրա կէլիպ, չիմտիքի հալտէ հարպ մէյտանընը երնէ զըրհը սէֆինէլէրէ պրագմըշլարը։

Իւլբուտէ նէ օյաճաղը տա մալիմ տէյիլ տիր։

Իշթէ չիմտիքի նէվիճատ գուրշունլարա գարշը իյճատ իտիլէն զըրհ տախի պու դապիլտէն օյուպ, սօն զալէպէնին նիհայէթ գուրշունտա՞ մը գալաճաղը, եօգսա զըրհտա՞ մը գալաճաղը վէ եախօտ բէգապէթին նիհայէթի կէլիպ կէմէյէճէկի քիմսէնին քէստիրէպիլէճէյի պիր շէյ օլմազ։

Ասլը էասը մատտէյէ կէլինտիքտէ, Այէմանիատա իյճատ իտիլէն զըրհ՝ արթզ Այէմանիա հարպիյէ նէզարէթինտէ մահֆուզ պուլընան պիր սըրը տէյիլ տիր։

Լօնտրատաքի Այհամպրա թէաթրօսընտա պու սըրրը թէճրիւպէսի՝ ալէնէն սէյր իթտիրիլիյօր։

Էվվէլա, Այհամպրա թէաթրօսընըն նէ օլտուղընը թարիֆ իտէլիմ։

Պու թէաթրո՝ հ իսսէլի վէ սէնէտլի պիր գումբանեա մալի օլուպ, թըպգը վարօր չիրքէթլէրի կիպի սէնէտէն սէնէյէ հիսսէտարանա թէմէթթիւ վերիլմէքտէտիր։

Պու թէաթրօնընը՝ տիկէր թէաթրօյարտան ֆարգը չու տըր քի, թըրաժէտիա ֆիլան կիպի թօբուան պիր օյուն օյնանմայըպ, հէր տէֆա բէրտէ աչըլտըզընտա, եա պիր գօմէտեա, եա մուզիգա վէ եա օբէրա իլէ մէսէլա պիր քէտի գավկասը, եա գըրգ էլի գըզ վէ տէլիգանը թարաֆընտան պիր պալէթ, եա մարիֆէթլի սիհրպազ օյունլարը վէ եախօտ պունլար կիպի պիր թագըմ վէ սրգ սրգ թէպէտտիւլէ թապի հայրէթպալչ վէ էյլէնտիրլիճի, կուլիւնճլի վէ մարիֆէթլի օյունլար՝ էնզարը ամմէյէ թագտիմ զըրընմագտա տըրլար։

Նէվիճատ զըրհ տախի, վագթին էն մարիֆէթլի պիր իյճատը օյմագ իւզրէ, մէզգիւր թէաթրօտա վաղը սահնէ իտիլտի։

Օյունճու գրգլարտան պիրիսի, պիր նէվի մաճուն կիպի պիր չէյտէն եարբմրչ վէ տէմիր թախթասը պուլընմատըզը գանն օյունան պու զըրհտան պիր ամագօն կիյմիշ օլուպ, կիւրիմմէյէրէք օրթատա տուրույօր վէ պիր տիկէրինին էլինտէ պուլընան թիճֆէնքտէն չըգան էն նէվիճատ գուրշունլար գըզըն կէօյսինէ թէսատիֆ իթտիքլէրինտէ, ասլա քէնտիսինի ինճիթմէյիպ, լէպլէպի թանէսի կիպի եէրէ տէօքիւյօրլար։

Պու պիր տէյիլ, իքի տէյիլ, հաթթա պիր հիյլէի օյուն զանն իտիլիպ, տիչարատան ատամլար տախի իսթէտիքլէրի կիպի թիւֆէնք տօլտուրմագտա վէ քէտնի էլլէրի իլէ զըրհա նիշան ալմագտա վէ գուրշուն ամամագտա տըրլար։

Խա՛յր, իշ նէ իսէ օ տըր վէսսէլամ։

Նիհայէթ Ինկիլթէրա հարպիյէ նէզարէթի տէ պու իշէ մէրագ իտուպ, կէչէն կիւնլէր մէգգիւր թէաթրօ գումբանեասը տիրէքթօրլըրընն տավէթի իւզրէ Ինկիլթէրա օրտուսը սէր գօմանտանը, քէնտի միւսթէշարը, պիր թագըմ սաիր ժէնէրալար վէ էրքանը հարպիյէ ազալարը, մէչհուր ժէնէրալ Լօրա Բօպէրթս վէ պահրիյէ նէզարէթինտէն տախի պազը ամիրալար, էլհասրլ 300 եախօտ 400 նէֆէր զէվաթը միւթէպէրէ՝ պու զըրհ իւզէրինտէ վուգու պուլան թէճրիպէլէրտէ կիտիպ հազրը պուլընալար։

Պու իշ ատէթա բէսմի պիր զիյնէթ հալինտէ պուլընըպ, Այհամպրա թէաթրօսընընն պաչ տիրէքթօրը գըսսա պիր նութգ իլէ զէյնէթը մէգգիւրէյի քիչատ իթտի, վէ զըրհընն ասըլ մուճիտի օլան Հէր Տօու նամ Այէման թէրզի իլէ պիրլիքտէ ճան ու կէօնիւլտէն մէգգիւր իյճատա եաբըշմըշ օլան Մարթին նամ Այէման եիւզպաչըսընը, սէյրճի միճֆէթթիչէրէ թագտիմ էյլէտի։

Պաչ տիրէքթօրընն իֆատէսինճէ, մէգգիւր զըրհընն նէ կէօնա մէվատէն իպարէթ պուլընընը՝ քէնտիլէրինճէ պիր սըրը իսէ տէ, անընն տախիլինտէ տէմիրէ վի չիվիյէ տահիր պիր շէյ եօգ տըր։

Զըրհընն մուճիտի՝ օն պէշ կիւնէ գատար քէմալը մէճմունիյէթլէ վէ իսթէնիլտիյի հալտէ, հէր պիր սաքերիճէ թէճրիպէսի տախի իճրա օյընմագ իւզրէ, անը՝ հարպիյէ նէզարէթինէ թէսլիմ իթմէյէ հազրը պուլընըյօր։

Ցիրէքթօրը մումիլէյհ՝ պատէհու տավէթ էյլէտի քի, Ինկիլիզ զապրթանընտան տէօրթ պէշ քէշի թէաթրօնընն սահնէսինէ կէլիպ, իշին իշինտէ ասլա պիր օյուն պուլընմատըզընը քէնտի կէօզլէրի իլէ կէօրէրէք թաստիգ էյլէսինլէր։

Պունընն իւզէրինէ, ժէնէրալ Սըր Պէյգրը Բրսըլ, ամիրալ Սօմարիչ, եիւզպաչը Տրեթն Հընի. հարպիյէ նէզարէթինին իսթիհքամ ալայը գօմանտանը Գաուան, վէ գրանիցա հազրէթլէրինին կէօնիլլիւ (Ուսթմինսթը Վօլընթիրրս) ալայը գօմանտանը եիւզպաչը Լ՝ մէգգիւր տավէթէ իճապէթ իտուպ սահնէյէ չըգտըլար, վէ մէգգիւր զըրհ իւզէրինէ վուգու պուլան գուրշուն էնտախթը թէճրիպէլէրինէ քէնտիլէրի սըգը սըգըյա նէզարէթ իթտիլէր։

Զըրհ՝ արապա չիլթէսինէ պէնզէյօր։

Էնի տէ սայքի 14 ինչէզ (եարըմ արշըն գատար), վէ պօյու 18 ինչէզ (եարըմ եարտա) տիր։

Ադբրլըզը տա 12 լիպրա (4 օգդա գատար, եանի 1600 տիրհէմ բատէլէրինէ) պուլընըյօր։

Հաթթա պու աղբրլըզդան՝ մագսէտէ ասլա զիյան վէրմէքսիզին 3 լիպրա տահա էքսիլթիրմէսի գապիլ օյապիլէճէք իմիշ։

Զըրհընն իւզէրինէ պիր գաչ տէֆա ամթէշ իտիլտի։

Էվվէլա 10 եարտա գատար ուզագլըգտան, վէ պատէհու 30 եարտա ուզագլըգտան գուրշուն սրգըլմըշ իսէ տէ, հիչ պիր տէֆաընտա տախի էնտախթ օյունան գուրշունլար՝ զըրհը զէտէլէյէմմիյէր տիր։

Պիր արա էբէյլեճէ պիր շիւպհէ հասըլ օյտու։

Թիճֆէնկի Ինկիլիզ զապիթլերինտէն պիրիսի տօլտուրմագտա, ֆագաթ ամթէշի, պայէտաէ զիքր էյլէտիյիմիզ Մարթին նամ Այէման եիւզպաչըսը իճրա էյլէմէքտէ իտի։

Հազրը պուլընան Ինկիլիզ լօրտլարընտան պիրիսի թէքլիֆ իթտիքի, մումանլէյհ Ինկիլիզ զապիթի թիւֆէնկի տօլտուրմագտա օյտրզը կիպի, ամթէշի տէ պիզզաթ քէնտիսի իթտսին, վէ թիւֆէնք տէ Ինկիլիզ հարպիյէ նէզարէթինտէն կէթիրիրիմիշ օյան գուրշունը ֆիչէնք իլէ տօլտուրըլըբ։

Այէման զապիթի՝ էվվէլ էմրտէ պու թէքլիֆի գապուլտէ թէրէտտիւտ կէօսթէրտի իսէ տէ, պիրազ հէյլէճանը մուհավէրէտէն սօնրա, նիհայէթ օ տա գապուլ օյունը։

Օլ վագթ այնի Ինկիլիզ գապիթի, այնի Ինկիլիզ գուրշունը իլէ թիւֆէնկի պիզզաթ տօլտուրտըզը կիպի, անճագ 5 եարտա ուզագլըգտան տախի պիննէքս քէնտիսի ատթէյ էյլէտի։

Խա՛յր։

Իշին իշինտէ էլ չաբուգլըզընա եանի հօգգապազլըզա պէնգէր հիչ պիր օյուն պուլընմայըպ, զըրհա թէաատիւք իտէն գուրշուն, ելինէ լէպլէպի թանէսի կիպի գայարագ եէրէ տիւշմիշ, վէ զըրհը ասլա ինճիթէմմիշ իտի։

Սօնրա զըրհընն մուճիտի Հէր Տօու՝ զըրհը քէնտի արգասընտա կիլինկպ տէ քէնտի իւզէրինէ գուրշուն սրգըլմասընը թէքլիֆ էյլէտի իսէ տէ, չայէտ պիր գաղա չըգար միւլահազասը իլէ մէրգումընն պու թէքլիֆի ըէտտա օյունը։

Թէաթրօտան ավտէթլերինտէ իսէ, պու զանլարը նէ՞ գատար թէպէտիւլ էյլէտի։

Շիմտի պայըճա չունընն իւզերինէ տիւշունիլիյօր քի, զըրհընն 12 լիպրա աղբրլըզը պուլընըպ, հաթթա վատ էյլէմիշ օլարը կիպի պու աղբրլըզ 9 լիպրայա էնտիրիլսէ տախի, երնէ ասքերին հարէքէթինէ մանի օլաճագ վէ սիվարի իլէ բիյատէ ասքերինէ ույմայաճագ տըր։

Պայգա չէյ տիր էկեր ասքերին չիմտիքի թագըմընտան օ մըգտարտա պիր աղբրլըզընն թէնգիլի գապլ օյապիլիր իսէ։

Պիր տէ պու զըրհլար՝ թիւֆէնք գուրշունընա գարշը իյճատ օլընմրչ օլուպ, սահրա թօբլարընն կիւլէլերինէ ճէվապ անլթամայաճագլար տըր։

Պու ճիւմլէ իլէ հարպիյէ նէզարէթի հեր թէճրիպէյի քէնտիսի մուտագրգանէ սուրէթտէ իճրա էյլէյիպ, խօշնուտիյէթը քեամիլէ էլտէ իթտիյինտէ, արթզ իշի օնա ույտուրմայա պիր եօլ արայըպ պուլաճագ տըր։

Զիւնքի մէգգիւր զըրհընն իրաէ իթտիկի ֆէվահիտ՝ հալը հազրտա բէք եիւքսէք չէյ սայլըտըզընտան, միւմքին օյան սաիր հեր պիր ֆէտտաքեարլըգա գաթթանըյմասը իյճատ իտէճէք տիր տէյու կէօրիւնիր։

Սանաաթը ասքերիյէ վէ պահրիյէ բէք չօգ իլերի կիթմիշ օլտըզընտան, անտէն իսթիֆատէ իտէճէք հեր ճիհէթ տախի, նիհայէթ ֆէնընը ասքերի երպապը իլէ ֆէնընը պահրի երպապընընն պիլէպիլէճէյի պիր չէյ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շգօտրա վիլայէթինտէ քեահն Թուզ գազասը գայմագամլըզը լա զօմանտանլըզընա Խասսա օրտուի Հիւմայունը նիզամիյէ Յիւնճի ալայընընն Սէլանիքտէ պուլընան Ինճի Թապուրը պինպաչըսը ռիֆ. Սաիհ էֆ.՝ ռիսթպէսինին գայմագամլըզա Թէրքի իլէ Թայնն պուլյուրլմըշ տըր։

* * *

Գրտէմ վէ էհլիյէթինէ վէ իյֆաի վէզաիֆը մէմուրիյէթինտէ միւշահէտ օլան մէսաիի մէմտուհէսինէ մէպնի՝ Մահքէմէի Թէմիզ իսթիտա տաիրէսի ռէիսի աթուֆ. Շէֆիգ էֆ. հազրէթլերինէ ռիսթպէպի պալէա,

Խրտէմաթը մէմտուհէսի ճինէթիյլէ Կիրիտ վիլայէթի ժանտարմա ալայը գօմանտանը սատտ. Էմին պէյէ ռիսթպէի մերհիմրանի (բաչալըզ),

Իյֆաի վէզայիֆը մէմուրիյէթինտէ իգտամ վէ զայրէթլերի միւշահէտ օլմասընա մէպնի Շուրաի Տէվլէթի Ինճի սընրֆ միւազիմլերինտէն իզզ. Ճէմիլ, վէ Ինճի սընրֆ միւազիմլերինտէն իզզ. Պէհաէտտին, վէ գալէմ խիւֆասընտան իզզ. Ֆուատ պէյլերէ թէրֆիէն ռիսթպէի սանիյէ սընրֆը սանիսի թէվճէն պույրլմըշ տըր։

* * *

ՆԻՇԱՆ

Պէրաի թանսիլ Ֆրանսայա կէօնտէրիլէն զապրթանը ասքերինին թէվսիի մալիւմաթը ասքերիյէլերի էմրինտէ իգտամ վէ զայրէթլերի կէօրիւլէն Ֆրանսա մէքթէպը ալիի ասքերիսի միւտիրի ժէնէրալ Լամպրոյա 1ինճի, վէ միրալայ Մ. Տէրվալ Լանճէրսէ Ինճի Մէճիտի, վէ մէքթէպկն էն միւթեհայիդ մուալիմէրինաէն գայմագամ Մ. Բօնթալ վէ Մ. տը Լանգլէ Յիւնճի Օսմանի,

Վազիֆէի մէմուրիյէթինի հիւսնի իյֆատա միւշահէտ օլան իգտամ վէ զայրէթինէ մէպնի Պապը վալէսի Սլրասքէրի Լէվազիմաթը Ռումիմիյէ իտարէսինին իքինճի չիպէսի հիսապ գըսմը միմեյիզի Սալահէտտին էֆ-ի Կինճի ռիսթպէսէն Օսմանի Նիշանը զիշանլարը ինսան պույրլմըշ տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՕԸՀՀԻՃԷ ՎԷ ԴՕԼԷՐՈՒ

ՐԷՍՄԻ

Մայիս 17տէն 18է գատար Թօգատտա գօլերատան 1 միւսապ օլուպ վէճիյաթ օյմամըշ, վէ Զիրէտէ 3 միւսապ, վէ էսկի վէ եէնի միւսապլարտան 2 վէճիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

Մայիս 18տէն 19ա գատար Գաթամունի վիլայէթինտէ քեահն իսքիլիպ գասապասընտա 11 միւսապ, վէ էսկի միւսապլարտան 5 վէճիյաթ օյմուշ տըր։

* * *

)(101)(

ԹՕՏԻԼ ԻՏԱԼԻԱՆԷՍԻ

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ — ՄԻԻԹԷՐՃԻՍԻ

ԳՈԶԱԼԻԷ ՏԷ ՄՕՆԹԻԷԼԷՆ — ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՈՐ

18.

Պու տէհյէթլի մուհաքէմէնին ֆէլրտասը կիւնիւ ավօգաթ՝ Լօպարօնը մահպէստէ կէօրմէյէ կիթտի վէ տավաբընը թէմիզ իթմէսինի ըէճա իթտի։

Վօպարօն պաչընը սալայըպ տէտի քի.—Ազիզիմ, ալէյհիմտէ հէր նէ գարար սուտուր իտէր իսէ՝ պիլա իթիրազ գապուլ իտէճէյիմի էվվէլտէն սէօյլէմիշ իտի. իքի կիւն էվվէլքի ֆիքրիմտէ չիտի տախի սապիթիմ. հաթթա եէնիտէն մուհաքէմէյէ պաչլամագ պէնճէ թէհլիքէյի պիր պուտալըզ տըր։

—Թէհլիքէյի պիր պուտալը՞գ մը։

—Պէօյլէ օլտուղընա հիչ չիւպհէմ եօգ տըր։

—Ֆիքրինի իյդահ էթ։

—Թարիֆէ հաճէթ օյմատըզը վէճճն իւզրէ. պու կէճէ սապահա գատար ույումատրմ. պիլ էթրաֆ տիւշինտիւմ. ահվալը սապրգամը չիտիքի պուլունաճաղըմ վէ իլէրիտէ պուլունաճաղըմ հալի եէկեան եէկեան նազարը թէտզիզ ու թէքթիշտէն կէչիրտիմ։

—Էյ նէ՞ նէթիճէ հասըլ իթտին։

—Շու նէթիճէյի հասըլ իթտիմ քի, հէր նէ գատար տիւնքի կիւն սիզ մանճուպկէթինիզ հասէպիյէ մալլուպ օլտուղընըզը զանն իտիյօր իսէնիզ, պէնճէ բէք պէօյիւք պիր մուզաֆֆէրիյէթ գազանտընըզ։

Ավօգաթ հայրէթ վէ թէճճիւպլէ Վօպարօնը եիւզիւնէ պագըպ տէտի քի.—Անլայայօրում, պու նա՞օրլ մուզաֆֆէրիյէթ քի, սէնի զուրթարմագա պիլէ մուվաֆֆագ օլամատրմ։

—Միւտաթի ումումի թալէպանամէսինտէ իտամ ճէզասընա հիւքմ օլընմագլըզըմը թալէպ իթմիշ իքէն, սիզ պու ճէզատան պէնի զուրթարմագլա հայաթըմը զուրթարտրընը տիմէք տիր։ Հէր քէս վէ հեր վուգուաթ պէնիմ ալէյհիմտէ օլտրը հալտէ քիմսէնին՝ իճրասընա միւզթէիր օլամայաճաղը պիր չէյէ սիզ մուվաֆֆագ օլարընըզ։ Պէնիմ եէրիմտէ պիր պաչգասընն հալինի թէտզիզ իթմէք լազըմ կէլտէ իտի՝ պու կիւնքի թէտզիզիմ գատար իթիտալը ֆիքր իլէ թէտզիզ իտէմէզսիմ. չու թէտզիզաթըմընն նէթիճէսի օլարագ եէմին իտէրիմ քի, սիզին տիւնքի մուվաֆֆագիյէթինիզէ ատէթա ինանմագ կէլիյօր . . . պիր գասընն իլէ պիր իսթիյարը գաթ վէ իքի նաչընն պաչը ուճունատաքի գասայը զըրբպ ֆիրը սըրգաթա ճիւրաթ իտէն պիր գաթիլ հագզընտա մահքէմէճէ էսպապը թախֆիֆիյէ խաթըրա կէլմէսի մահզա սիզին գուվվէյի ճէրպէզէ վէ նաթըգանըզ սէմէրէսի տիր։ Պէօյլէ պիր ճանինին իտամ ճէզասընա հիւքմ օլունմասը ճաիզ իտի. վէ պէնճէ իտամ ճէզասը պէօյլէ պիր գաթիլ իյիւն էգիյէթլերին էն խաֆիֆի տիր . . . պինապէրին տիւնքի սիզին մուվաֆֆագիյէթինիզ ատէթա միւթիզէ գապկլինտէն տիր։ Իլէրիտէ պէնի քիւրէյէ հիւքմ իտէն իլամ նազ իտիլիպ տէ, պէհէքրար հաքիմ հուզուրընա չըգմագ իճապ իտէրսէ՝ ատապա պէօյլէ պիր միւճիզէյի թէքրար իճրա իտէպիլէճէ՞քմիսինիզ։ իտէմէպիյինիզ հալտէ հայաթըմ թէՀլիքէյէ կիրէպիլէճէյինտէն, նէթիճէսի մէճճուլ օյան պէօյլէ պիր պախթ օյունընա կիրմէք պէնճէ քեարը ազըլ տէյիլ տիր։ Եաչամագ արզուսընտա օյտուղըմը անլաթարմ. պու արզումըն իքմալինէ զայրէթ իթմէք իւզրէ եէմին տախի իթտիմ, պիլիրսինիզ։

Վօպարօնըն միթալէաթը ռօղրու օյտուղընը ավօգաթ քէնտիսի տախի թէսլիմ իթտի, թէմեիզ միւրաճաաթ իթմէք իւզրէ վագը օյան թէքլիֆի մանզա սէտտի զամիրինէ իթաաթ վէ վաղիֆէսինի նիհայէթ տէրէճէսինէ գատար իյֆա իթմէք մագսէտինէ մէպնի իտի, եօգսա միւտաֆէաը զայէթ միչքիլ օյան պէօյլէ պիր տավ հազգընտա պիր տահա միւտաֆէայա գալզչմագտաքի թէհլիքէյի քէնտիսի տէ ըէյ իւլ այն կէօրմէքքտէ վէ բէք զիյատէ թէվէհհիւլ իթմէքտէ իտի։

Պինաէն ալէյհ Վօպարօնա ճէվապէն տէտի քի.—Սէն պիլիրսին, ազլա մուվաֆֆագ սուրէթտէ վէրմիշ օլտըզըն տուրէնտիյանէ պիր գարարա գարշը սէօզ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմմմ. Անճագ էկէրչի պու իլամը թէմեիզ իթմէք թէտավվուրընտան վազ կէչէճէք օլսան պիլէ, պէնճէ եաբաճագ պաչգա պիր շէյ տահա վար։

—Հա՞նկըսը։

—Աֆվ իսթիրհամ իթմէք . . .

—Ահ, ասսթուում, պանա օյան մուհապպէթին, պէնիմ կիպի պիր զավալլըյը հիմայէ իթմէք խուսուսունտաքի զայրէթին օ տէրէճէ չէտտա, օ տէրէճէ գուվվէթլի տիր քի, ատէթա պասիրէթինէ տօգունըյօր։ Սէն հալէա պանա հիւքիմէթին կանլըչըզընա գուրպան կիթմիշ պիր մաղլում նազարըյլա պագըպ, գաթիլը խապես օլտուղըմը թէսավվուր իտէմէյօրսըն. սէնին ինտինտէ սուչսըզըմ, պիկիսնահրմ. լաքին ումում հիհան մուվաճէհէսինտէ բէք պէօյիւք պիր միւթթէհիմ իմ. իշթէ սէն պուրալարընը հիչ խաթրա կէթիրմէյօրսըն։

Ավօգաթ ճէվապ վէրմէյիպ, էօնիունէ պագտը. Վօպարօնն միթալէաթը գապը իթիրազ օլմասընընը քէնտիսի տէ անլատը. անճագ պիր միւտաէթիւք սօնրա քէլամէ ազազ իլէ.—Անլայօրում, ազիզիմ, ֆիքրինի անլայօրում տա հայրէթտէ գալըյօրում . . . պատէմա Այլատան պաչգա քիմսէտէն պիր շէյ պէքլէմէյօրսըն։ Սանա թանմիլ օլունաճագ էզիյէթ վէ մինէթլերի չէքմէյէ բազը օլուպ, նուրը ատալէթին՝ կիւնիւն պիրինտէ մէյտանա չըգմասընա քէմալը ատար ու թէհամմիլ իլէ պէքլէմէյի կէօզիունէ ալտրրմըշընն. նուրը ատալէթին էր եա կէճ բունումամի զուհուր օլաճաղընա հիչ չիւպհէ իթմէ։ Իսթիզզատէ զէմանը մաղինին խաթալարը հէր զահիրէ չըգաճագ տըր. պէնճէ պուանա գանատաքը թամմէ հասըլ իթմիշիմ տիր։

—Ինչալահ քէշֆին տօղրու չըգար, (քէնտի քէնտիսինէ) հէր հալտէ պէրաէթիմ կիւնիւ կէճիքճէք օլուրսա պիլէ՝ գուրթուլաճաղըմ կիւն եագընն օլաճագ տըր. (եինէ ավօգաթա խիթապէն) սանա պիր սիւալիմ վար։

«Սէօյլէ, ալէյհիմտէ վէրիլէն տէչէթլի հիւքմատէ գարանլըզ պիր ճէնէթ վար տըր քի, պու պապտէ պանա իյդահաթ վէրմէնիզի բէճա իտէրիմ։

(Տեվ.)

Գոյերա խասթալըղընը՝ Սիվասը ճիվար քէօյլերինէ սիրայելթ իթիտիկի ըիվայելթ օյունմուշ իսէ տէ, մերքէկը վիրայելթէն կէօնաէրիլէն մէմուրիյնը թըպպիյէ վասրթասը, յա մէգքիւր քէօյլերին պիրիւմիէ խանէլերի նագարը մուայնէտէն կէչիրիլտիքտէ, գոյերա օյմայրպ գուհուր իտէն խասթալըղընը հասպէլ մէվսիմ սրթմա, թիֆօ կիպի ատի խասթալըղլար օյտրը անկալրմէշ, վէ պու խասթալըգլարա տիւչար օյունար տախիմէճճանէն թէտավի օյունմագտա պուլունմըշ օյտրը՝ Սիվասան պա թէյէկրաֆ իշար օյունմըշտը։

* * *

Էվէլգի կիւն քէրէսթէ եիւքլի պիր եէյլէն կէմիսի Գավագա վիւրուա իթմէքլէ, բաթէնթասը մուայնէն իտիլիքտէ պու կէմինին կէչէն մարտ 28տէ Սինօպատան չըգըպ 52 միլ օյտա կէչիրտիկի կիպի, իպու միւտտէթ զարֆընտա նէրէյէրի օղրատրը կէմինին գաթթանը թարֆընտան պէյան օյունմատրը, վէ բաթէնթասընն վիդէսի խիաֆընտա օյարագ տէրունինտէ ալթը եօրը պուլունմասը՝ չիպէհէյի մուհիպ օյտրընտան, կէմինին տէրունինտէ 2 նէֆէր կարտիյան գոնուլարագ 10 կիւն գարանթինա պէքլէմէք իւզրէ Սինօպա իտէ գըլունմըշ տրը։

* * *

Իտարէի սրհիյէ թարաֆընտան մայիս 18 թարիխէյէ գարանթինա մէրքէզլերինէ աթիտէքի Թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Գարանթինիգտէն մէմալիքը էճենէպիյէ մուհաֆիր նագլ իտէն վարբրը՝ ագթարմա թարիգիյէ Գոզալարտան կէչմէք իսթէտիքլէրի թագտիրտէ, մէմուրիյնը սրհիյէնին թահթը նէզարէթինտէ օրարագ, էչեա վէ եօլճուլարընը եարընը Գավագ գուրպինտէքի Մանասթը Ազը թէհֆիզուլանէսինէ չըդարապիլէճէքլէր տիր։

ՄԱՍԻՍ

ԵՒ ԻՐ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑԸ

Ոչ նուազ մխիթարական էր ընթեռնուլ ազգօգուտ լրագրոյդ մէջ արդի Ռուսական Խորհրդոյ կողմանէ մանկավարժական թերթի մը հաստատումը իր իսկ հոկոյութեան տակ։ Եւ արդարեւ մեծաւ ինքնութեամբ ողջունեցինք սոյն թերթի՝ այն է Մասիսի Ա. թուոյն երեւումը՝ որոյ մէջ ճարտար գրիչներ իրենց հասուն կարողութեան պտուղը ի ցոյց բերին։ Բայց միթէ ցաւ չէ՞ դեռ արշալոյսին՝ այն է Բ. թիւէն իսկ տեսնել որ ի չարս կարողգունից՝ պիտանեզոյն ճիւղի մը վրայ դէօրթոյն գրիչ մը գայ մեզ պակաս եւ անճոռնի դասերու շարք մը բանալու։ Խօսքս Գ. Կարապետեանի վրայ է, որ հազիւ թէ դպրոցին սեմէն մեկնած, փոքրած է անուն մը չենկ, եւ ձեռնարկած է ամէն երասիք ոտնակոխ ընելով, իւր բազմարդիւն վարպետին այն է Աղն։ Աբիկեան Մինրան էֆէնտիի գործերուն գեռւ նըմանութիւններ յօրինել, նմանութիւններ որք ամէն չահեկանութենէ զուրկ են, եւ լի բազմաթիւ աննրերելի օրաներով զրոս մի առ մի պիտի թուեմ եթէ առիթը ներկայանայ։

Բայց թէ՝ Գ. Կարապետեան ինչպէս կրցած է Մասիսի նման ամրակուռ թերթի մը թանկագին էջերն իսկ գրաւել անաւասիկ զարմանալին։ Մինթէ Մասիսի վարչութիւնը լաւ չէ՞ ըներ որ՝ միշտ նախանձախնդիր թերթին կարեւորութեանը՝ Գ. Կարապետեանի այն հրատարակածին եւ այսուհետեւ հրատարակելիքներուն Թուրքերէնի մասը Տաճկաբանի մը սրբագրութեանը յանձներ, ինչպէս յանձնած է եղեր Հայերէնի մասը՝ իւր մէջէն քաջահմուտ Հայկազանի մը որ այնքան կոկեր է։

Ուրեմն ցոյց տալու համար թէ՝ որքան իրաւացի եմք մեր սոյն դիտողութեանց մէջ, անաւասիկ Ծաղկունք Օսմ Մասեանգրութեան անուն ափ մը յօդուածին մէջ Գ. Կարապետեանի ըրած սխալները եւ այլանդակութիւնները։

ԲԱՌԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԽԻՆԴԻՐ

1. Երեք տեղ էյէյօր, էյէմէտէ, էյէ-ինէյէ կը գրէ. մինչդեռ բայը էյէմէ+ է եւ Թուրքերէնի մէջ բնաւ էյէմէ+ չկայ։

2. ՀՅՅ բառը էարդա կը կարդայ իբր թէ Նաճի այն նպատակաւ գրած ըլլայ. ո՛չ սխալ է եէով գրուածը էարդա, Լեվոնը էարդա է։

3. ԻՆՉՔ բառին մէջ եէն թէչտիտով կը կարդայ, մինչդեռ առանց թէչտիտի է։ Գ. Կարապետեան այս մասին զէթ Նաճիի բառգրքին հետեւելու էր։

4. Վ-ԷՊ-ՆԷ-ՎԷ կրսէ. մինչդեռ վագ՝ անիւվիս ըսելու է։

5. ԿԷՐ-ՈՒԹԷՆ, ԷՆ-ՊԷՆ, ԷՊ-ՐԷՆ, ԷԷՐ-ԳԷՆ, ԷՈ-ԳԷՆ սխալ են. քանի որ սոցա հէմզէն էարէով սոսկ է կը կարդացուի ոչ թէ յէ։ Արդէն յէ կարդացուելու համար հարկ է որ էարէի յեհարանը եէ ըլլայ։ Ինչպէս երած է բառին մէջ։

Սոյն առարկութիւնը չըլլայ թէ՝ չենչին համարուին։ Այս խնդիրներ լիուլի էջեր գրաւած են քերականութեան մէջ։ Եւ ուղղագրութեան մասին գործօն դեր մը ունին։ Նամանաւանդ պաշտօնական թերթի մը մէջ ճշտութիւն անհրաժեշտ է։

6. Թէ ՀՅՅ բառը ինչո՞ւ էրէն կը կարդայ, քանի որ իւր գովարանած Նաճիի բառգիրքը միայն էրէն պիտի կարդացուի կրսէ։

Վերջապէս 18 տող Տաճկերէնի ընթերցանութեան մէջ 11 սխալ մանկավարժական հոյակապ թերթի մը մէջ, ցաւալի բան... թողուած ստորակէտի սխալները որք կարծեմ արժէք մը ունենալու համար դրուած են։

ԻՄԱՍՏ ԽԻՆԴԻՐ

7. Մէ-Նդլ-լէ՝ բոզբոջ է կրսէ, մինչդեռ հոգ ըսել է։

8. Ճէլվէնէ-մա օյմէ՝ բոլջն անէմ երեւան գալ է, կրսէ. մինչդեռ այս բառը դոնիկնը գեղեցիկ իմն կամ փերեւեաեալով երեւան գալ կը նշանակէ։

Ա.ՅԼՆԵՊԱԿՈՒՆԻՆ

9. Իմիէրբէ, Մէմոսթ, Ընէպոսթ, Էնիէսթ եւնի եռագիր արմատը դրէ, մէսթ, պոսթ, էեսթ է կրսէ, բայց միթէ սոքա ոչ եռագիր արմատ ալ ունին որ եռագիր ածականով կը մկրտէ։

10. Մոսալրէ, Գնոնպրէ, Մոսթապրէ յաւելական անուանումները Բուլէ, Էնիէրբէ եւ Բոգոր է կրսէ. միթէ սոքա ոչ յաւելական անուանումներ ալ ունի՞ն որ այնպէս կը չեչտէ։

11. Թէ Գոնիպրէի եւ այլոց ընդունելութիւն անցեալ է կրսէ. մինչդեռ այս ասացուած Թուրք եւ Արաբերէն բառերու ալ Ա գործածող չկայ քանզի նոցա չի յարմարիր. եւ պէտք է ըսել կրաւորական ընդունելութիւն, գիտնալով որ սոյն լեզուաց մէջ գործողութեան կրողը միայն՝ իմի մէջեալ է։

Կարծեմ ինձ հետ ամէն ոք կը բաղձայ որ Մասիս զէթ տարբական եւ նախնական գիտելեաց մէջ սխալ դասաւանդութիւններ չընէ, եւ չանայ յաւէտ հեռի պահել իրմէ, կամ առանձին չի թողուլ ապիկար գրիչներն յօդուտ իւր ընթերցողաց։

Ա. ՑՈՎՀԱՆԷՍԵԱՆ

ԹՌՉՏՈՒՆ ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ

Պզտիկ պատմութիւն մը՝ հոս, եւ ոսիր մը... ի Բարիզ.—Դրամ՝ եւ կեանքը իր իսկութեան մէջ։

Անցեալներ՝ առտու մը մինչ մտախոհ դէպ ի խմբագրատուն կ'երթայի, բարեկամ մը ուսիս զարնելով՝

—Ինչ կը մտածես, սիրելիս, ըսաւ մտերմօրէն։

—Ոչինչ, պատասխանեցի։

Բուն մտածութիւնս ծածկելու համար անմեղ սուտ մը չէր բաւեր. իրա՛ւ չէի կրնար որոշ պատասխան մը տալ մտածածս վրայ, վասն զի բանի մը վրայ չէի մտածեր. եւ այս՝ ներելի է անչուշտ մանաւանդ սա ժամանակիս մէջ, յորում շատ կան ոչինչով լրագրաց սիւնակներ լեցնողներ, եւ աւելի շատ՝ ոչինչ խօսքերով թանկագին ժամանակներ վատնողներ։

—Քեզի յօդուածի նիւթ մ'ըսեմ նէ կ'ընդունի՞ս, հարցուց։

—Ցօժարակամ։

—Եղբայր, աս առտու պատեառ մ'ըլլալով մեր պզտիկը եւ տարի դպրոց, բայց որչափ զոյացի գիտե՞ս. մէկ մըն ալ ես իմ ձեռքս չի տանելու. երդում ըրի։ Տունէն դուրս ելաւ, ինծի հետ ուրախ զուարթ, բայց երբ դպրոցէն ներս մըտաւ, անձայն անչշուկ այնպէս մը փաթթուեցաւ ծունգերուս, եւ իրմէ չհեռանալու համար այնպիսի պաղատական նայուածք մը ձգեց վրաս, լոյն ալ շրթունքին վրայ պատրաստ, որ սաստկապէս յուզուեցաւ սիրտս, եւ մինչեւ իրիկուն միտքս պիտի չելլէ իր յուսահատ դէմքը։

—Զլացա՞ւ։

—Ո՛հ, եթէ լար, պիտի չըներ ինծի բրած յուզիչ ազդեցութիւնը։ լացը եկաւ շրթունքին վրայ, բայց հոն մնաց։ իր մանկական պզտիկ արժանապատուութիւնն անչուշտ չթողուց որ ցուցնէ իր տկար կողմը, քանի որ դպրոց երթալն իբրեւ հօրն եւ մօրը սիրելի ըլլալու գլխաւոր մէկ միջոցը կը համարէր։ Գոնդոմ, սըվոր վրայ մէկ երկու խօսք գրբերը։

—Ա՛յս է ուրեմն յօդուածի նիւթ ըսածդ. բարեկա՛մս, չափազանց փուխ սիրտ մ'ունիս եղեր դուն, ամէն տղու սրտին մէջ, դպրոց չերթալու, կամ, աւելի չնտակը խօսելով, ծնողացը ղրկէն չը հեռանալու ներքին փափաք մը, ձրդտում մը կայ. գնա՛, գործիդ զբաղէ, սիրելիս, երբ իրիկունը տուն դառնաս, փոքրիկ Վարդանոյդ ուրախ զուարթ դիմացդ վազելով, իր թռչունի ճռուզիւններով այնպիսի արտաքին հաճոյք մը պիտի պատճառէ քեզի, որ լիովին պիտի փոխարինէ առտուն քեզի առած տխրութիւնը։

Զայս ըսելէ ետք դատուեցայ իրմէ։

Մինչ տակաւին բարեկամիս պատմած մանկական փոքրիկ դէպքին տպաւորութիւնը չէր անցած վրայէս, Բարիզեան թերթի մը մէջ կարդացի թէ Օր. Մարի Իտրաք, սպանելէ փոյթեր է մասամառի մը քով պաշտօնեայ եղող Էտուար Ֆօրժէն, որ իր բարեկամն է եղեր։ Այս Մարի Իտրաքը՝ վարժուհի մըն է, որ Ֆրանսայի, Բարիզի պէս տեղ մ'անդամ դաստիարակուհւոյ պաշտօնին չափազանց փչոտ ըլլալը նշմարելով՝ հարկ համարեր է... դերձակի մը քով մտնել։

Իր խանութին դիմացը կը գտնուէր Էտուար Ֆօրժէի պաշտօնատեղին։ Կը տիրեն զիրար, խոստանալով բնաւ չդաւուիլ իրարմէ եւ ամուսնանալ։

Եւ իրօք Էտուար Ֆօրժէ կ'ամուսնանայ, բայց ուրիշ աղջկան մը հետ, որ... կլորիկ ոսկիներ ունէր։

Ասոր վրայ է որ Մարի Իտրաք վրէժը լուծել կը ջանայ։

Ֆրանսացի քրոնիկագիրը բարքերու այս ասաիճան ստորնացումը պատմելէ ետք.

—Ինչ աչքի զարնող օրինակ մըն է այս, կը գոչէ, մեր ժամանակին յատուկ թերուս երիտասարդներու եւ օրիորդներու ասաիճանական վայրէջքին։ Պէտք է վարժարանին մէջ տղաքը պատրաստել ընտանեկան կեանքին եւ հացի կռուոյն, ուր յարատեւ մարտնչել պիտի սաիզուին, եւ ոչ թէ երեւակայութեան մէջ միայն գոյութիւն ունեցող ընտանեկան անիրագործելի յոյսեր ներշնչել անոնց մեծ անխոհեմութեամբ։»

Ու եա՝ Բարիզցի օրիորդին յուսահատ ընթացքը մօտեցնելով բարեկամս ինձի պատմած պզտիկ դէպքին հետ, ակամայ կը հարցնեմ ինքիրենս, թէ իրաւունք ունի՞նք արդեօք մեր մատաղատի զաւակներն իրենց պզտիկ հասակէն խլելով ծնողական փափուկ գրկէն, նեռելու դըպրոց անուանուած յարկերու մէջ, ուր գրեթէ միշտ, պիտի խանդարի իրենց առողջութիւնը, պիտի տժգունին իրենց վարդ այտերը, ու իրենց աչքերը պիտի կորսնցնեն տեսողութեան զօրութիւնը։ Ինքիրենս կը խորհիմ, այո՛, թէ մնութեան դէմ անիրաւութիւն չէ՞, նոյն իսկ իրենց մարմնական կազմուածքին զարգանալու յատուկ ժամանակամիջոցին մէջ, մեր դաւակներուն միտքը ծանրաբեռնել տեսակ տեսակ գիտելիքներով,—ենթադրելով իսկ որ այդ գիտելիքները կեանքի ընթացքին մէջ անհրաժեշտ ըլլան։

Եւ եթէ աւանդուած ուսումը՝ մեր մատաղ սերնդեան ուղեղը յոգնեցնելէ ուրիշ արդիւնք մը չունի, խելքի գործ է արդեօք որ անոնք քիչ մը ուսում եւ շատ մը... արուեստակեալ ձեւեր սովրելու համար, յաճախ մոռնան այն բարեկրթութիւնը զոր մանուկներէ ոմանք ծրնոզական յարկին մէջ բաւական ունեցած են օրինակին ազդեցութեամբը սովրելու, կամ ժառանգելու իրենց հօրմէն, մօրմէն կամ երկուքէն մէկէն։

Երբ Ֆրանսային անդամ կը ստիպուի երբեմն դժգոհութիւն յայտնել ուրուած թերի կրթութենէ մը, անչուշտ կրնանք փափաքիլ, բայց չենք կրնար պահանջել որ աւելի կատարեալ ըլլայ մեր կրթական վիճակը։ Բայց չնչին համարուած դէպքեր, չատ անգամ արդիւնք հիմնական թերութեան մը՝ ակամայ կը յորդորեն մարդս ինքիրենը դժգոհութեան հառաչ մը հանելու սրտին խորէն։ Աւա՜ղ, մեր դպրոցներու մէջ տրուած կրթութիւնը՝ կեանքի պայքարին մէջ մարտնչելու ուժը տալու ընութիւնը չունի դժբախտաբար։

* * *

Կեանքի պայքարը՝ քաղաքակրթութեան յառաջդիմելուն հետ մէկտեղ աճելէ քան երթալ սաստկանալու վրայ է հետզհետէ։ Եւ կռուոյն սաստկութեան ատիճանով, կը չատնայ նաեւ մարդկութեան մէջ կեղծաւորութիւնը, քծութիւնը, խարդախութիւնը, վերջապէս այն ամէն մոլութիւնները, որք ամենէն աւելի կը ծառայեն ձեռք ձգելու, զգացումներու՝ սրտերու վրայ իշխելու զօրութիւնն ունեցող միակ կռուոյը՝ Դրամը։

Գոնէ այսպէս կը քարոզեն իրապաշտ դպրոցի հետեւողները։ Եւ եթէ իրենց խօսքին հաւատ ընծայենք, պիտի միտիք ենթադրելու թէ ատոնք են միայն իրականը, ատոյգը այս ցաւոց հովին մէջ, որ ոչխարս կ'անուանի։

Բայց ատո՞յգ է իրենց այդ կարծիքը, իրա՞ւ է որ գեղեցիկն եւ եսականութենէն զատ իրական բան մը չկայ աշխարհիս մէջ։ Անձնուիրութիւնը, գութը, սէրը ու բոլոր առաքինութիւնները մեռեալ տա՞ռ կը մնան, երեւակայութեան մէջ միայն գոյութիւն ունին ուրեմն։ Չկա՞ն, ընա՞ւ չկան զիրար անկեղծօրէն սիրող սիրահարներ, իրարմէ գոհ ամուսիններ, երջանիկ ընտանիքներ։ Ամէնուն քով ալ երեւո՞յթը, կեղծիքը միայն կը սիրէ։

Ո՜հ, չափազանց կոյր ըլլալու է մարդ, կեանքի միայն տխուր կողմը տեսնելու համար։

Ըսել չեմ ուզեր անշուշտ թէ՝ աշխարհս դրախտ մըն է, ուր տառն եւ ինքներորդ դարու մարդկութիւնը՝ Ադամի եւ Եւայի անկեղծութեամբ մը, Արարչին փառքը հիւրեցէ իրենց չափ սուրբ եւ անմեղ հրեշտակներու ընկերակցութեամբ։ Սա միայն հասկցնել կուզեմ, թէ կեանքի իրական թշուառութեանց առթած յուսահատական տխրութեան մէջ, մխիթարուելու նոյնպէս ատոյգ, նոյնչափ իրական կէտեր կրնայ գտնել, բուն կեանքը՝ իր իրականութեանը, իր իսկութեանը մէջ հետազօտող անկողմնակալ մէկը։

Եւ եթէ յաւակնութիւն ունենայի ուեւ դպրոցի մը վարդապետութեանցը մասին կարծիք յայտնել, պիտի ըսէի, թէ կեանքի միայն ցաւալի կողմը, մարդկութեան միայն վէրքերը, թշուառութիւններն ի վեր հանել, օգտակար չըլլալէ զատ, բոլորովին հակառակ արդիւնք մը կուտայ։ օրինակը միշտ տարախոսիկ է։ հանրակոչ մը կեանքն իր բոլոր մանրամասնութիւններով նկարագրելը՝ թէեւ ընկերութեան այդ թշուառ դասակարգին դարման մը ճարելու նպատակով գրուած ըլլայ, անխոտոտվանելի կիրքեր ծնուցանելու կը ծառայէ մարդուս մէջ։ Ու միւս կողմանէ այդ թշուառ պատկերներն ամէն ատեն ներկայացնելով ժողովրդեան աչքին, ընկերական սոսկալի աղէտները՝ անքարոյականութիւնը՝ գձձութիւնը ու ամէն տեսակ մոլութիւնները ցուցնելով իրեն, յուսահատութիւնը կը մտցնենք ժողովրդեան սրտին մէջ։ եւ գիտենք որ յուսահատութիւնը չարիքի մը դարմանը գտնելու միջոցը չէ։ ընդհանրապէս մարդուս կամքը, կորովը եւ բոլոր մտային ու մարմնաւոր կարողութիւնները ջլատելու կը ծառայէ։

Եթէ սակայն կեանքի տխուր կողմերը պատկերելով հանդերձ, չմոռնանք հակապատկերն ալ ցուցնել ժողովրդեան աչքին, եթէ մոլութեան դէմ առաքինութիւնը, անձնանուիրութեան դէմ անձնուիրութիւնը, դրամի յիմար պաշտամունքի դէմ զթութիւնը, անկեղծ սէրը սէրը դնենք, այն ատեն կարծեմ աւելի մօտեցած պիտի ըլլանք իրական կեանքին, եւ աւելի կենսաւէտ ազդեցութիւն մը ի գործ պիտի դրուի ժողովրդեան մտքին ու սրտին վրայ։

Այ, կեանքի միայն տխուր կողմը չէ իրականը. դրամն երկու կողմն ալ դիտելու է։

ԱՒԵՏԻՍ Թ. ԿԷՉԻԻՐԵԱՆ

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ԻՋՏԻՎԱՃ

Հէր զարիպ հալէր Ամէրիգալըրատա զուհուրա կէլիր։

Միւճթէմէտի Ամէրիգանընն Նիու Ճէրսէյ չէրի թէաթրօսընատա ախիրէն զարիպ պիր իզտիվաճ վուգու պուլմըշ տը։

Մէկզիւր թէաթրատա Միլան Սինեաթ նամընատա պիր օպէրա իշրա իտիմէքտէ իտի։

Օպէրանրն սոն գէրտէսի իշրա իտիմէքտէ իգէն, սանկի մէմուրը կէկէրէք, օյունատա էն միհիմմ վազիֆէլէրտէն պիրինի իչիա իշիմէքտէ օյան մատմազէ Վիօլա Մասզօթ իլէ թէաթրընին միւտիրի Մ. Վիլնիրէա Շամտրին ըէսմը իզտիվաճընին սանկի իւզէրինտէ իշրատը մուգաբրէր պուլունտրընը օյունը թէմաշա իտէն էհալիյէ խապէր վէրմիշ տիր։

Պունդն իւզէրինէ մատմազէլ Վիօլա Մասզօթ թէաթրօ օյունընա մախսուս էլպիսէսիյէ սանկեյէ կէլմիշ, վէ իզտիվաճ այնեի պիր Բրօթէսթան բահիպի թարաֆընտան սանկ իւզէրինտէ իշրա իտիմիշ տիր։

Այնի խթամ պուլտրգաա, եէնիտէն օյունա տէվամ իտիմիշ տիր։

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹՑԻԻ ՕՍՄԱՆԻՑԻ

Իլան

Վարագի Սահիկ Նիզամնամէսինն թէէսիսիտէն մուգաատէմ վարագի ատիյէյէ եաղըմըզ օյուզ տա չիմտի մէհաքիմէ իպրաղ օլընան սէնէտաթրն էմրը ալի իսթիհսանլիկ հաճէթի օյմադարզն այնը վարագի սահիհէյ մուհարբէր սէնէտաթի կիպի մանուլունպիհ վէ միլթէպէր թուլուճաղը, վէ անճագ օ միսիլլու սէնէտաթրն հավի օյարզը մէպլաղա կէօրէ իչպու նիզամնամէճէ լազըմ կէլէն բէսմը նիսպի՝ համիրի թարաֆընտան թէէտիյէ օյունմագ լազըմ կէլէճէկի՝ Տակա Գանունընընն 20նճի սահիֆէսինտէքի մատտէքի միւզէյյէտէ մուհարբէր օյմասընա, վէ իչպու մուամէլէնին բէսմը մաղթուէ թագի պուլընան քեաֆիֆէի էվրագ հազգընտա տախի թաթպիգ ու իճրաաը թագիի պուլընմասընա մէպնի, պուրայարը հէրքէսնէ մալիւմ օյուզ մուճիպինէ մուամէլէ օրընանաղը պիլինմէք իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտաա օյունտը։ 5-2

19 մայիս 310

ԲԷԺԻ ԻՏԱԼԻԱՅԻ

Իլան

Ճիպալի ֆապրիգասընա լազըմ օլան 90,000 քիլօկրամ էսմէր մուգաբա՝ պուռէֆա մէմալիքը Շանանէ տուխանլարը միւյթերէք իւլ մէնֆաա Բէժի իտարէսի թարաֆընտան միւնագասայա գոնուլմըշ տրր։

Իշպու միւնագասանն չարթնամէսի թիւճճարա իպրաղ օյունմագ իւզրէ, Բէժի իտարէի մէրքէզիյէսինէ Ցիւնճիւ չիպէսէ հաղըր տրր։

Միւնագասա էսնիւ միւզէքի յունիսին 20նճի կիւնիւ, էօյլէնտէն պիր սաաթի սոնրա վուգու պուլաճագ տրր։

ՄԻՒՏԻՐԻՃԷԹՐ ՈՒՄՈՒՄԻԹՑԻ

19 մայիս 310 3—1

(15)

ԷՄԻԼ ԿԱՊՕՐԻՕ

ՕՐՍԻՎԱԼԻ ՈՃԻՐԸ

Պայքարն արդէն բաւական երկար տեւած էր, և իր զգեստները սոսկալի անկարգութիւն մը կը ցուցնէին։ Նոր թիկնոցը պատռեր, փողկապը երկու կտոր եղեր և օձիքին կոճակը փրցուեր էր. շապիկին բացուածքէն կուրծքը կ'երեւնար։ Գլխարկը կորսնցուցեր էր, և իր սեւ ու անխռիւ մազերը խառն ի խուռն թափուած էին սոսկալի անձկութեամբ մը կարկամած դէմքին վրայ։

Նախագահին ու բակին մէջ կը լսուէր աղաղակը դրեկին մարդոց և հարիւրէ աւելի հետաքրքիրներու, զորս ոճրի մը լուրը վանդակդրան առջեւ հաւաքած էր, և որք խնդիրը հասկնալու և մանաւանդ իրենց աչքով տեսնելու տենչով կը տոչորէին։

—Ի՞նքը, Կուէսբէնն է, թող մեռնի՜ մարդասպանը, կը գոչէր այս կատղի ամբոխը։

Կուէսբէն անհուն սոսկումէ մը բռնուած, կը շարունակէր ծեծկուիլ։

—Օգնութի՛ւն, կը պոռար խռպոտ ձայնով. թողէ՛ք, անմեղ եմ ես։

Սրհին դրանը կառչեր էր, ու չէին կրնար զինքը յառաջ մղել։

—Ներս հրեցէք, հրամայեց քաղաքապետը, որ ինքն ալ կը սկսէր համակուիլ խուժանին զայրոյթով. ներս հրեցէք։

Հրամայելը գործադրելէն դիւրին էր։ Սոսկումը՝ տարապայման ոյժ մը կուտար թշուառականին։

Բայց տոքթորը սրահին դրան երկրորդ փեղկն ալ բանալու լաւ խորհուրդն ունեցաւ։ Այսպէսով թշուառականին յենակէտը տեղի տալով, ինկաւ կամ լաւ ևս գլորեցաւ այն սեղանին տակ, որուն վրայ հարցաքննիչ դատաւորը գիր գրելով զբաղած էր։

Անմիջապէս ոտքի եաւ, ու փախչելու համար ելք մը փնտռեց. բայց բոլոր դուռներն ու պատուհանները հետաքրքիրներէ պաշարուած, ուստի և փախչին անհնար ըլլալը տեսնելով թիկնաթոռի մը վրայ ինկաւ։

Այս թշուառը սոսկումի անձնատուութիւնն էր կարծես։

Կապարագոյն դէմքին վրայ որոշակի կ'երեւնային ընդունած հարուածներուն կապտորակ հետքերը. գունատեալ շրթունքները կը դողդողային և իր հրատոչոր լեզուին կարծես քիչ մը լարձունք ճարելու համար զուր տեղը ծնօտը կը շարժէր ու կը շարժէր։ Զափազանցօրէն խոշորցած արիւնալից աչքերուն մէջ որոշակի կը կարդացուէր իր հոգեկան մտամոլար վիճակը, և վերջապէս ամբողջ մարմինը ջղաձգօրէն կը կծկուէր։

Ա՜ինչափ սոսկատեսիլ էր դէմքը, որ Օրսիվալի պարոն քաղաքապետը մտածեց թէ կրնար բարոյական մեծ դաս մ'ըլլալ ան։ Ուստի դէպ ի ամբոխը դարձաւ և մատովը Կուէսբէնը ցուցնելով,

—Ահա՛ ոճրագործը, գոչեց ողբերգական ձայնով մը։

Սակայն ներկայ գտնուող միւս անձնատուութիւնք՝ տոքթորը, հարցաքննիչ դատաւորն և հայր Բլանթա զարմացած իրարու կը նայէին։

—Եթէ յանցաւոր է, ինչո՞ւ եկաւ, կը մրմնջէր ծերունի հաշտարար դատաւորը։

Խռնուած բազմութիւնը դուրս հանելու համար բաւական ժամանակ պէտք եղաւ, այն ալ ոստիկաններու օգնութեան շնորհիւ։ Ցետոյ ոստիկանաց տասնապետը եկաւ կեցաւ Կուէսբէնի քովիկը, խորհելով անչուշտ թէ խոհեմութիւն չէ անցնէն մարդոց քով մինակ թողուլ այսպիսի վտանգաւոր չարագործ մը։

Աւա՜ղ, վախցուելու երեւոյթ մը չունէր խեղճն այս միջոցին։ Հակազդեցութիւնն սկսեր էր, իր գրգռուած կորովը կը մարէր՝ բուռ մը խոտի հանած բոցին պէս. չափէն աւելի ձգտուած դնդերները կը թուլնային, և իր ուժասպառութիւնն ուղղատապէ տառապողի մը հոգեվարքին կը նմանէր։

Այս միջոցին տասնապետը պատահածը պատմելու վրայ էր։

—Դրեակին և մերձակայ բնակարաններու մէկ քանի սպասաւորները, կ'ըսէր, վանդակորմին առջեւն կեցած չաղակրատելու վրայ էին, և կը պատմէին գիշերուան ոճիրը ու նոյն իրիկունն իսկ Կուէսբէնի անհետացումը, և ահա տեսան որ հեռուէն կուգար ան երգելով և գինովի մը դեղեւկոտ քայլերով։

—Իրա՞ւ գինով էր, հարցուց Պ. Ցօմինի։

—Թեւակորոյս ըլլալու աստիճան, պարոն քաղաքապետ, պատասխանեց տասնապետը։

—Ուրեմն գինին զանիկայ մեղի յանձնեց, մրմուաց հարցաքննիչ դատաւորը. ասով ամէն բան կը բացատրուի։

—Այս ապիրատը տեսնենուն պէս, յարեց ոստիկանը՝ որուն համար Կուէսբէնի յանցաւորութիւնը տարակոյս չէր վերցներ, հոն ներկայ գրտնուողներէն հանգուցեալ կոմսին սենեկապանը՝ Ֆրանսուա, և պարոն քաղաքապետին ծառան՝ Պաթիսթ անմիջապէս զայն դիմաւորելով ձերբակալեցին։ Այնչափ գինով էր, որ կարծեց թէ խաղ մը կ'ընէին իրեն. բայց ոստիկանները տեսածին պէս խելքը գլուխն եկաւ։ Այս միջոցին կին մըն ալ երեսին կը պոռար. «Աւաղա՛կ, այս գիշեր դուն սպանեցիր կոմսն և կոմսուհին։» Այս խօսքերուն՝ մեռելի մը պէս գունատեցաւ, և եղած տեղը անշարժ մնաց բերանաբաց, որպէս թէ բազմաթիւ հարուածներու տակ ընկճուած ըլլար։ Ցետոյ յանկարծ սկսաւ քովը եղողներուն հետ մաքառիլ այնպիսի ուժով մը, որ եթէ ես չըլլայի՝ պիտի յաջողեր փախչիլ։

—Բնաւ խօսք մը չըրա՞ւ, հարցուց հայր Բլանթա։

—Բառ մըն ալ չեղաւ բերանէն, պարոն. կատաղութենէն այն ոստիճան սեղմած էր բերանը, որ վստահ եմ թէ «հայդ» բառն անգամ չպիտի կրնար արտասանել։ Վերջապէս մեր տրամադրութեան տակն է հիմայ։ Վրան գլուխը խուզարկեցի, և գրպաններէն սրունք գտայ. թաշկինակ մը, փոքրիկ յատոց մը, երկու փոքրիկ բանալիներ, թուանշաններով և նշաններով ծածկուած թուղթի կտոր մը, և Ֆրանս ոք Վիլլէնի վաճառատան մէկ քարտ. բայց ամէնն այս չէ...

(Շարունակելի)

Բ. ՀԱՏՈՐ
(Վերջն)
ԳԻՏԱԿԱՆ ԶԲՕՍԱՆՔ
40 Հրահանգ եւ 42 Պատկերներով Գլխն է 4 Դրչ
Կը գտնուի Հայ գրատուները։

ՍԱՐՍԱՓԻՍԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լոնտրա 1 յունիս

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	100—12
Օսմ.ոսկեհամը աչքլաը	24—31
» » զարանտը	24—43
» » Սէրի Ա.	63—
» » » Բ	39—37
» » » Գ	27 -21
Օթօման 1871	—
Օսմանլը Պանգասը	15—50
Բուսիա խսիդրաղը	—
Մըսըր տուլ. մութեհանրաէ	102—37
» խսիդրաղը	105—50
Տաճրէի Սանիէի Մըսըր	103—
Եուդան 5 % 1879	34—
Ռօշիլտ խսիդրաղը	—
Գուլկար խսիդրաղը	—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վառէ	25—35

Բարիզ 1 յունիս

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	100—75
» » 4½ %	106—85
Եէնի Օսմ. էհսամը աչքլաը	24—50
» » » զարանտը	24—62½

Մէսագոլէ

Սէրի Բ.	39—50
» Գ.	27—37½
Բուսիայի դրմէնտիֆէրի	117—
Օսմանլը Բէյթիսի էհսամը	435—62½
« Պանգասը	641—25
Գրէսար Լիոնէ	742—50
Գրէսար Ֆոնսիէ	—
Գոնֆեռաար տ'Էսպանիա	—
Սիւվէյիշ ազսիոնը	—
Իթալիա էհսամը	78—62½
Մըսըր ֆոնտ. մուրթահանրաէ	525—21
Բոխոռիթէ Թիւրք	475—6½
Գամպիօ 3 այ վառէ	25—18

Վիէննա 1 յունիս

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125—50
Բուսիայի դրմէնտիֆէրի ֆր.	64—10
Օսմանլը Բէյի աքչասը	216—50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էհս. ում. տիւն ադչ. զար.	26—35
» » » էն եւրքսէք	26—37
» » » էն ալչաղը	26—32
Պու սապահ այլրաը գ. ք.	26—36
Թահվիլաթը Ցամանիյէ	96—
» » » էն եւրքսէք	—
» » » էն ալչաղը	—
» » » աչլրաը գ. ք.	—
Սէրի Ա.	63—
» Բ.	39—10
» Գ.	28—10
Բուսիայի դրմէնտիֆէրի	115—62½
Ագչէ ֆէրգիր	6—
Բէրբոր Ղրչ.	—
Հէվալէսիդ » բէրբոր	10—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսար Ֆոնսիէալ	8—36
Սթամպալ Պանգասը	3—20
Օսմանլը Սիկուրթա մրքէթի	6—45
Բէյի ազսիոնը	19—01
Թրամվայ	5—87

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱՔԸ

Օսմ. միրասը 100 ղ. սան	Ղրչ. Բ
Գէյաղ մէճիտիէ ֆարգը	107—38
Մէճիտիէ »	97—
Գէզիրէ »	101—20
Ալթընլըզ »	103—
Մենիլիզ միրասը	110—07
Ֆրանսայի ալթունը	87—17
Բոլ	90—
Դրէսմիշ ալթունը	51—15
Գարպոն գայմէսի	8—49

ԳԱԼԱԹԱ

Լոնտրա	109—⅝
Բարիզ 3 այ վառէսի	23—

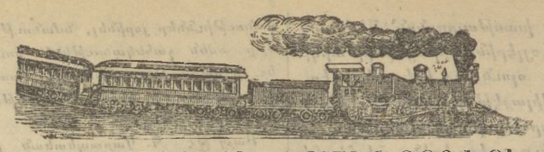

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

1894 Ապրիլին 26ընտան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	24	4	6	8	26	10	14	16
ՍԹԱՍԻՕՆ	Էշխա վէ եօլճու	եօլճու	եօլճու	եօլճու	Էշխա վէ եօլճու	եօլճու	եօլճու	եօլճու
					Ագշմ.			
ՔԷՕՐԻԻՏԷՆ	Պպհ. 11	1 10	3 30	6 03	7 30	8 45	10 30	11 30
Հայատար բաշա միւվ.	11 25	1 35	3 55	6 28	7 55	9 10	10 55	11 55
Հայատար բաշա հար.	11 45	1 44	4 06	6 36	8 10	9 20	11 05	12 05
Գըզել Թօբրաղ	— —	1 52	4 14	6 44	8 19	9 28	11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի	11 55	1 56	4 18	6 48	8 24	9 32	11 17	12 17
Կէօզ Թէբէ	— —	2 01	4 23	6 53	8 30	9 37	11 22	12 22
Էրէն քէօյ	12 05	2 07	4 30	7	8 36	9 42	11 28	12 28
Պօսթանճը	12 14	2 16	4 38	7 08	8 47	9 50	11 37	12 36
Մալթէբէ	12 28	2 29	4 50	7 20	9	10 02	11 48	12 47
Գարթալ	12 44	2 43	5 04	7 34	9 16	10 15	12 01	1
Բէնճիք միւվ.	12 55	2 52	5 13	7 43	9 26	10 24	12 10	1 09
Հար.	1 03				9 38			
Թուզլա	1 26				10 03			
Կէյպէզ	1 49				10 30			
Տիլ. իսկէլէսի	— —				10 56			
Թավշանճըլ	2 21				11 10			
Հէրէքէ	2 38				11 31			
Եարբմճա	2 59				11 54			
Թիւթ. Զիգթլիք	3 13				12 10			
Տերինճէ	3 25				12 22			
Իզմիտ միւվ.	3 39				12 37			
Հար.	3 54				Ագշմ.			
Պէյրէք Տերէսէնտ	4 33							
Սապանճա	5 05							
Ատա Բազար	5 32							
Կէյվէ	6 20							
Ագ Հիսար	6 47							
Մէքէճէ	7 26							
Լէքէք	8 01							
Վէզիր-խան	8 40							
Պիլէճիք միւվ.	9 24							
Հար.	9 34							
Գարաքէյ	10 44							
Պօզիլիք	11 21							
Իւն Լիսէսի	12 09							
Զուգուր Հիսար	12 39							
Էսկիշէհիր միւվ.	1 17							
	Ագշմ.							
	Գթր. Ն. 122							
Էսկիշէհիր հար.	Պպհ. 12							
Ագ Բունար	12 49							
Ալի քէյ	1 32							
Պէյլիք Աբբը	2 20							
Սարը քէյ	3 32							
Պիլէր	4 29							
Սպիկէր	5 14							
Պէյլիք Գէօրբիւ	5 57							
Բոլամը	6 52							
Մալի քէյ	8 12							
Ինճան քէյ	9 15							
Ինգարբ միւվ.	10 08							
	Ագշ.							

ԱՎՏԻԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	1	3	21	5	7	9	121	13
ՍԹԱՍԻՕՆ	եօլճու	եօլճու	Էշխա վէ եօլճու	եօլճու	եօլճու	եօլճու	Էշխա վէ եօլճու	եօլճու
							Պպհ.	
Ինգարբ հար.							1 35	
Ինճան քէյ							2 30	
Մալի քէյ							3 39	
Բոլամը							5 16	
Պէյլիք Գէօրբիւ							6 06	
Սպպիկէր							6 39	
Պիլէր							7 26	
Սարը քէյ							8 30	
Պէյլիք Աբբը							9 36	
Ալի քէյ							10 30	
Ագ Բունար							11 07	
Էսկիշէհիր միւվ.							11 54	
							Ագշ.	
							Գթր. Ն. 23	
Էսկիշէհիր հար.							Պպհ. 9 40	
Զուգուր Հիսար							10 19	
Իւն Լիսէսի							10 53	
Պօզիլիք							11 30	
Գարաքէյ							12 05	
Պիլէճիք միւվ.							12 55	
Հար.							1 05	
Վէզիր-խան							1 44	
Լէքէք							2 22	
Մէքէճէ							2 56	
Ագ-Հիսար							3 24	
Կէյվէ							3 51	
Ատա Բազար							4 48	
Սապանճա							5 06	
Պէյրիւք Տերվէնտ							5 36	
Իզմիտ միւվ.			Պպհ.				6 14	
Հար.			10 45				6 29	
Տերինճէ			11 03				6 47	
Թիւթ. Զիգթլիք			11 14				6 58	
Եարբմճա			11 32				7 13	
Հէրէքէ			12 05				7 40	
Թավշանճըլ			12 19				7 53	
Տիլ. իսկէլէսի			12 30				— —	
Կէյպէզ			1 02				8 34	
Թուզլա			1 27				8 57	
Բէնճիք միւվ.			1 50				9 19	
Հար.	10 30	12	1 58	3 45	6 15	8 10	9 27	10 40
Գարթալ	10 41	12 11	2 12	3 56	6 26	8 21	9 43	10 52
Մալթէբէ	10 55	12 27	2 31	4 10	6 41	8 35	10 03	11 07
Պօսթանճը	11 07	12 39	2 45	4 21	6 52	8 46	10 18	11 20
Էրէն քէյ	11 17	12 52	2 56	4 32	7 04	8 56	10 30	11 30
Կէօզ Թէբէ	11 21	12 56	3	4 36	7 08	9	— —	11 34
Ֆէնէր քէօշէսի	11 26	1 02	3 05	4 41	7 13	9 05	10 41	11 39
Գըզել Թօբրաղ	11 30	1 06	3 09	4 45	7 17	9 09	— —	11 43
Հայատար Բաշա միւվ.	11 37	1 13	3 17	4 52	7 24	9 16	10 50	11 50
Հար.	11 47	1 20	3 30	5	7 35	9 25	11 05	12 05
Գէօբրիւյէ վաքօր միւվ.	12 12	1 45	3 55	5 25	8	9 50	11 30	12 30
							Ագշ.	

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ

ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱՅ ՍԼԻՖԷՐԼԷՐԻ

ՀԱՐԻՖԷԹ		Գ-Ր-Ը 502	504	506	508
Գէօբրիւտէն	ազի.	2 50	6 03	8 45	10 30
Հայատար-Բաշա	միւվ.	3 15	6 28	9 10	10 55
	ազի.	3 22	6 46	9 30	11 15
Գըզել Թօբրաղ	ազի.	3 30	6 54	9 38	11 23
Ֆէնէր քէօշէսի	ազի.	3 34	6 58	9 42	11 27
Ֆէնէր-Պաղչէ	միւվ.	3 40	7 04	9 48	11 33

ԱՎՏԻԹ		Գ-Ր-Ը 501	503	505	507
Ֆէնէր-Պաղչէ	ազի.	4 26	7 40	10 22	11 42
Ֆէնէր Գէօշէսի	ազի.	4 33	7 47	10 29	11 49
Գըզել Թօբրաղ	ազի.	4 37	7 51	10 33	11 53
Հայատար-Բաշա	միւվ.	4 44	7 58	10 40	12
	ազի.	5	8 05	11 05	12 05
Գէօբրիւյէ	միւվ.	5 25	8 30	11 30	12 30

ՀԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՖԷՆԷՐ ՊՈՂՉԷՍ ԽՐԸՐԸ

Եաղ մէվսիմի միւնասէպէթիյլէ պէրսի թէնէզիւհ ճումա վէ բազար կիւնէրի ֆէնէր Պաղչէսինէ կիսճէք էհսանլէր Գալամըշ իսկէլէսինէ չզգաբրպ վէ ամսէթսէ օրատան ալըպ պիր խրտսէթր միւֆթէխիրէ խրիտ իթմէք իւզրէ ապրիլին 29ընճը ճումա կիւնիւնտէն իթիպարէն Իտարէի Մախսուսէ թարաֆընտան վարօրլար թախսիս օլունմըշ տըր։

Վարօրլարն օղրայաճակլարը իսկէլէլէրլէ վագթը հարէքէթլէրի պէրվէճէնը ամի տիր։

ՔԷՕԲՐԻՈՒԹԷՆ

Սթ. Տգ.
2 45 Գատըքէօյ, Մօտա, Գալամըշ։
4 45 » » »
6 45 Մօտա, Գալամըշ։
9 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը։

Գալամըշտան

3 30 Տօղրու քէօբրիւ։
5 30 » »
8 30 Մօտա, Գատըքէօյ, Քէօբրիւ։
11 15 Մօտա, Քէօբրիւ։

* * *

ԵԱԼՐՎԱ ԽԱԹԸ

Եալրվա գալրօճալարընն մէվսիմի օլմագ միւնասէպէթիյլէ, իշպու 1894 ապրիլին 30ընճը ճումայա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն Եալրվայա ազիմէթ վէ ավսէթի իթմէք իւզրէ Իտարէի Մախսուսէ թարաֆընտան ֆէվզէլատէ վարօրլար թախսիս օլունարագ, ամիտէ մուհարրիր սէֆքէրլէր իճրա օլունաճագ տըր։

ԱՆԻԿԼԷՐ

Ճումայա էրթէսի վէ բէնճշէնպէհ կիւնէրի սաաթ 2տէ Անրքէճիտէն Եալրվայա, Իզմիտ թարիֆի վարօրը իլէ։

Բազար, սալը վէ ճումայա կիւնէրի սաաթ 1տէ քէօբրիւտէն Եալրվայա, Գատըքէօյ, Հէյպէլի, Պ. Ատայա օղրայարագ։

ԱՎԵՐԷ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպէհ կիւնէրի սաաթ 8տէ Եալրվատան քէօբրիւյէ, Իզմիտ թարիֆի իլէ։

Սալը վէ ճումայա կիւնէրի սաաթ 6ում վէ բազար կիւնիւ սաաթ 8տէ Եալրվատան քէօբրիւյէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի վէ Գատըքէօյինէ օղրայարագ։

Պ. ընճի մէվզու 20 ղրշ.
Կուվէրթէ 12 »
Զօճուգլարատան եարբմ պիլէթ պլընճաճագտըր։

* * *

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Բազար կիւնէրի սաաթ 1տէ քէօբրիւտէն հարաքէթլէ, Գատըքէօյ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ Եալրվայա, վէ Եալրվատան սաաթ 8տէ հարաքէթլէ դիզբ օլունան իսքէլէլէրէ օղրայարագ քէօբրիւյէ գատար իճրատ սէֆէր իտէն վարօրը եէրինէ, Անատօլու վէ Ատապար խաթթընա իլէլէնէ Շէհէն նամ վարօր թախսիս օլունարագ, մայիսին 22ընճի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն Եալրնրզ բազար կիւնէրի քէօբրիւտէն սաաթ 2տէ հարաքէթլէ Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Հէյպէլի, Պէյօիւք Ատա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ Եալրվայա, վէ Եալրվատան տախի սաաթ 8ի 45 կէչէրէք հարաքէթլէ Հէյպէլիյէ, վէ Հէյպէլիտէն սաաթ 10ը 45 կէչէրէք հարաքէթլէ Պէօյիւք Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա իսքէլէլէրինէ օղրայարագ քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր։
16 մայիս 310

* * *

Իսքէլէլէրտէն վարօրլարա կիրէր իքէն վէ եախսատ վարօրլարատան չրգարգալարը զէման հօշնուլար թարաֆընտան պիլէթլէրին մէմուրլարա ալրգ օղարագ վէրիլմէսի՝ իտարէնին գախտի մէվզուէսի իգթիզասընտան պուլունարը ճիհէթէ, պիւքիւլ վէ եըրթրզ պիլէթ վէրէնլէրին միւրուրընա միւսաատէ օլունմայաճաղընտան, պիլէթլէրինի կիւզէլճէ հրգգ իլէ ալրգ օղարագ մէմուրլարա իթա էյլէմէլէրի լիւզումը հօշնուլարա իսթար օլունըր։
17 մայիս 310

ԻԽԹԱՐ

Կազէթամըզին ապօնրման պէտէլի իչին թարաֆըմըզա կէօնտէրիլէճէք քօսթա բուլլարընն 115 ղրուշլըզը 100 ղ. եէրինէ գապուլ օլունաճաղը իլան օլունը։

ՐԷՀԵՒՄԱՒ ԳԸՐԱԱԹ ՎԷ ԹԷՐՃԷՄԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

Մէ-Էլէֆէ

Շուրաի Տէվլէթ խիւլաֆաընտան վէ լիսան ու էտէպիյաթը Օսմանիյէ մաալիմի

ՊՈՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

«Միւէլլիֆը միւամիլէյ» պու ատֆա «բէհնիւսի Գրաաթ վէ Թէրճէմէ» նամ քիթապը նէվզուսուլին իքինճի սէնէսինի ատ նէշր իթմիշ օլարզընտան, քիթապը մէզքուր ճիտտէն թավսիյէյէ շայան կէօրիւլմիշ տիր։

Ֆիյ. 2 զուրուշ։

Մէրքէզը Ֆիւրուխթը՝ Պալը Սէի ճատտէսինէ 78 նօմէրօլը ատէօ տըր։

Բազար էրթէսի, չարշէնպէհ վէ ճումայա կիւնէրի աչրգ տըր։ 5—4

ԻԼԱՆԱԹ

Իւսկիւտարատա Տավուտ Բաշա վէ Գումգաբուտա Լալա Հիւսէյին բաշա ճամիի չէրիֆէրի իչիւն իմալ իթարիլէճէք 11էր ատէտատէն 2 թագըմ ճէման 22 ատէտ լէվհալարընն պէհէր թագըմը 750չէր ղրշ.ատա թալիպի էօհատէսինտէ պուլընարզընա վէ չէհրը ճարիի Բուսինէն 23իւնճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա զատար հէր գալ բարա վէ 24իւնճի սալը կիւնիւ քէգալիք սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 թէնզիլ օլունըրատա գալալ օլունճաճընա պինաէն, նօգսանընյա իմալ իթմէք վէ տահա զիյատէ մալիմաթ ատագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
17 մայիս 310 4—4

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1894 Ապրիլին 25ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ադալարտան էհէպիյէ

Մ. Տգ.
11 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Փէնալը։
12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
12 30 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 1.15տէ)։
3 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գէնալը։
8 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Փէնալը, (Պ. Ատատան սաաթ 8.45տէ)։
10 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գատըքէօյ։

Բէօբրիւտէն Ադալար Ճանիպէրէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (1)
2 15 Գատըքէօյ, Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։ (1)
8 45 Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (1
10 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
11 Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԻՐԻ

Ադալարտան էհէպիյէ

11 Պ. Ատա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գէնալը։ (Պ. Ատատան սաաթ 12.15տէ)։
1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
8 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գէնալը։
9 45 Բէնճիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գէնալը, Գատըքէօյ, (Պ. Ատատան 10.30տա)։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԻՐԻ

Բէօբրիւտէն Ադալար

1 30 Գատըքէօյ, Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։ (2)
2 30 Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։ (2
2 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
10 15 Գէնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնճիք։ (2)
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար էյնէնէրէնտէն մատա Անատօլու վէ Ադալար Ճանիպէրէ էհէպիյէ

12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
3 30 Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
11 » » » »

Բէօբրիւտէն Անատօլու Ճանիպէրէ

2 15 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը։ (1)
9 45 » » » » (1)
10 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԻՐԻ

Ադալարտան էհէպիյէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։
10 45 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա։

Բէօբրիւտէն Ադալար

2 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)
10 45 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօսթանը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի։ (2)

ՀԱՑՕՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլու շէմէնտըֆէրինի դէմիրճիօրէ Բէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.		Գթր. Ն.
11	Իսկիշէհիրի կիտէն	24
12 15	Պիկա թէատրիւֆ (3)	
1 10	Բէնճիքի կիտէն	4
2 50	Պիկա թէատրիւֆ (4)	502
3 30	Բէնճիքի կիտէն	6
6 03	Բէնճիքի կիտէն (4)	8—504
7 30	Իզմիտի կիտէն	26
8 45	Բէնճիքի կիտէն (4)	10—506
10 30	Բէնճիքի կիտէն (4)	14—508
11 30	Բէնճիքի կիտէն	16

Հայատար-Բաշատան

11 47	Բէնճիքէն կէլէն	1
1 20	Բէնճիքէն կէլէն	3
1 40	Պիկա թէատրիւֆ	
3 30	Իզմիտէն կէլէն	21
5	Բէնճիքէն կէլէն (4)	5—501
7 35	Բէնճիքէն կէլէն	7
8 05	Պիկա թէատրիւֆ (4)	503
9 25	Բէնճիքէն կէլէն	9
11 05	Իսկիշէհիրէն կէլէն (4)	23—505
12 05	Բէնճիքէն կէլէն (4)	13—507

ԳԱՏԸՐԼԻՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵՆԷՄԻՑԷ Գէօբրիւտէն Սթ. Տգ.	Գատը քէօյտէն Սթ. Տգ.	ԲԱԶԱՐ Գէօբրիւտէն Սթ. Տգ.	Գատը-քէօյտէն Սթ. Տգ.
11 15	11 15	11 15	11 15
12	12	12	12
12 45	12 45	1	1
1 30	1 30		
2 15	2 15	2	2
3	3		
3 45	3 45		
4 30	4 30	3	3
5 15	5 15	4	4
6	6	5	5
6 45	7 15	6	6
8	8 30	7	7
9 15	9 15	8	8 30
10	10	9	9
10 25	10 35	10	10
10 50	11		
11 20	11 25	11	11
11 45	12	12	12
12			

(1) Իշպու սեֆէրլէրէ եիւք գապուլ օլունաճագ տըր։
(2) Իշպու սեֆէրլէրէ եիւք գարթիէն գապուլ օլունմայաճագ տըր։
(3) Իշպու իշարէթի սեֆէր՝ հիմնը իգթիզաստ իզմիտ կէօնտէրիլէրէք 2 նումէրօլը գարթարա թէատրիւֆ իտէճէք տիր։
(4) Ճումայա վէ բազար կիւնէրի ֆէնէր Պաղչէսի գարթարընա թէատրիւֆ իտէճէք տէր։

ՇԱՐԳ

ՏԷՐՍԱՆԱՏԷԹ ԻԼԷ

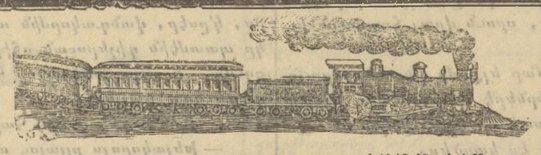

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՔԻԻԶԻԻՔ ԶԷՔՄԷՃԷ

1894 տարի. Մայիս 1էն իթիպարէն գարանթինա միւտտէթինին խիթամընա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄԲՈԼՏԱՆ ՔԻԻԶԻԻՔ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
	Սապահտան էյլէնէ գատար								Վադթը Հարէքէթ						Էյլէնտէն ագշամա գատար										
Սթամպոլ	6 05	6 37	7 15	7 50	8 20	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1	1 22	2	2 30	3	3 30	4 30	5	5 30	6	6 28	6 57	7 35	7 45
Գումրգարու	6 15	6 48	7 31	8 01	8 29	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	5 11	5 40	6 11	6 38	7 07	7 46	7 51
Եէնի-Գարու	6 19	6 52		8 05	8 33		9 15	10 14	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43	5 15	5 44	6 15	6 42	7 41		7 58
Սամաթիա	6 25	6 58		8 11	8 39		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49	5 22	5 50	6 22	6 47	7 17		8 04
Եէնի-Փուլէ	6 31	7 07	7 49	8 17	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 27	2 56	3 23	3 55	4 53	5 28	5 58	6 29	6 53	7 22	7 57	8 07
Մադրիքէյ	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 35	4 07	5 05	5 44	6 09	6 45	7 04	7 33	8 10	
Ա.-Մէ.էֆանօս	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 45	4 17	5 15	5 56		6 56		7 43	8 20	
Քուչիւք-Զէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51							6 06		7 06				

ՔԻԻԶԻԻՔ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԷՆ ՍԹԱՄԲՈԼԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	61	55
	Սապահտան էյլէնէ գատար									Վադթը Հարէքէթ					Էյլէնտէն ագշամա գատար										
Քուչիւք-Զէքմէճէ		6 30								10 39		12 18			2 17							6 18		7 06	
Ա.-Մէ.էֆանօս	6	6 41	7 11	7 50	8 23	9 04		9 58		10 50		12 29			2 28	3		3 56	4 54	5 30		6 30		7 21	7 56
Մադրիքէյ	6 12	6 53	7 24	8 03	8 35	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 12	3 44	4 09	5 08	5 42	6 15	6 43	7 11	7 43	8 08
Եէնի-Փուլէ	6 29	7 08	7 41	8 15	8 49